

NOVEMBER

1 P Val svet.	16 S Otmar
2 S Ver. duše	17 M 23. pob.
3 M 21. pob.	18 P Odon
4 P Karel	19 T Elizabeta
5 T Caharija	20 S Feliks V.
6 S Lenart	21 C Dar. Mar.
7 C Janec	22 P Cecilija
8 P Bogomir	23 S Klemen
9 S Teodor	24 M 24. pob.
10 M 22. pob.	25 P Katarina
11 P Martin	26 T Silv.
12 T Avrelj	27 S Virgilij
13 S Stanislav	28 C Gregor
14 C Jozafat	29 P Saturnin
15 P Leopold	30 S Andrej

**V 30 dneh
30 števk
za
12 Din**

„GLAS NARODA“
LJUBLJANA — NEBOTIČNIK

Mesečna naročnina
12 Din, za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglaš po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Naše učitelje izganjajo preko
meje
Osnutek spremembe uredbe
o kmetijskih dolgovih
Pred sestankom Narodne
skupščine
Profesor Minev o kulturnem
zblizanju z Bolgari
Naš izvoz v Francijo
Kultura — Sport — Kronika

Št. 188

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v sredo, dne 6. novembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

Prejeli smo:

Naše učitelje iz- ganjajo preko meje

»Pomakam pero v najtemnejše čr-
nilo, ker se ne bojim, da bi sam padel
v črnilnik.« R. V. Emerson.

»Domoljub«, glasilo za slovensko ljud-
stvo, očita med drugim v svoji 41. številki
delu slovenskega učiteljstva (sic. napred-
nemu), da se je za prejšnjih režimov bavilo
za denunciranje, predvsem duhovnikov, pa
tudi drugih oseb. List piše: »In četudi je
sedanja vlada ponovno izjavila, da hoče
popraviti uredbo o znižanju uradniških
plač, stika del učiteljstva še vedno glave
ter na nedopusten način zabavlja čez po-
samezne člane vlade... Komur današnja
Jugoslavija ni po volji, naj si poišče za
njeno mejo udobnejši kotiček. Zabavljani,
kakršna smo slišali v zadnjem času, mora
biti konec«.

»Učiteljski tovariši« je ponovno zahteval,
da »Domoljub« mesto pavšalnega obtože-
vanja učiteljev navede stvarne konkretne
primere. Odgovora seveda ni, in ga, razum-
ljivo, ni pričakovati. Ali tako pavšalno ob-
toževanje ne sliči anonimni ovadbi? Pravi-
niki ne delajo velike razlike med anonim-
nostjo in denunciacijo....

Prozoren je namen preračunanih ano-
nimnih napadov in obdolžitev na učitelj-
stvo! Napadati ga in napadati, dokler se
mu s sumničjem in pavšalnimi klevetami
ne vzame ugleda v narodu in se s tem ne
onemogoči njegov vpliv.

Pred odgovorom — malo pojasnila! Niti
enemu jugoslovanskemu učitelju gotovo ne
prihaja na misel, da bi se boril, bodi s cer-
kvi, bodi z duhovščino — katerekoli vero-
izpovedi. Vera je stvar vesti in o njej kot
tali ni bilo govora. Daleč je zadeva od
kulturnega boja — čim je le samoobramb-
nega značaja. Samoobramba pa je stvar, ki
se ji človek ne more odreči, tudi takrat ne,
če bi to hotel, ker leži ista v naravi — ne
samo ljudi, temveč vsega kar obstoja.

Učitelji so, kakor drugi uradniški sloji
zahtevali, da se uredba o znižanju prejem-
kov izpremeni. To pravico imajo menda
tudi učitelji iz dveh razlogov: a) tudi učitel-
ji imajo pravice državljanov; b) svrha
njihove stanovske organizacije, čije pravi-
la so odobrena od pristojne državne
oblasti, jim daje to pravico. Torej so bile
dane zahtevi učiteljstva za izpremembo
uredbe vse moralne in pravne osnove.
Končno se pa razvidi upravičenost po iz-
premembi uredbe že iz dejstva, da je prišlo
do izpremembe že po enem mesecu njenega
izdaja. Nič ni jasnejši dokaz, da je bila
zahteva popolnoma upravičena kot to dej-
stvo, kakor je na drugi strani povsem ne-
jasno, da se radi tega javno izganja učitel-
jstvo preko državne meje. Stvar pa po-
staja še zanimivejša, ker je bil »Domolju-
bov« starejši brat »Slovenec« prvi, in lahko
rečemo tudi edini, ki je smel dvigniti svoj
glas proti zmanjšanju prejemkov državne-
mu uradništvu.

Po želji gospodov okrog »Domoljuba« bi
radi tega nezadovoljni učitelji morali nič
manj in nič več — kot zapustiti svojo dr-
žavo in iti, kamor jih usmerjajo oči in no-
sijo noge!!!

Mogoče bi to komu prijalo, toda jugoslov-
ansko učiteljstvo tega noče in ne more
storiti. Ono je z očmi usmerjeno v to dr-
žavo in s celim svojim bitjem in žitjem
vezano na njo, ki jo ljubi, in na narod,
čigar sin je. Zato bo ostalo v tej državi, da
bo delo dobro in zlo; vztrajalo bo,
da bo narodu pri roki, da ga bo vzgojevalo
in izobraževalo trdno uverjeno, da bo tudi
narod izpregledal, kje so njegovi pravi pri-
jatelji.

Res je, da je gospoda imela hvaležnejših
tem od pavšalnih izpadov na učiteljstvo.
Predvsem so to bili dogodki, ki so vezani na
mesec oktober in november: 9. oktober: gnusni marsejski atentat; 10. oktober: ne-
srečni koroški plebiscit; 17. oktober: tra-
gična smrt junškega kraškega sina. Pa
če se gospodje slučajno niso spomnili teh
stvari, tedaj bi vsaj lahko poučili svojega
krščanskega brata, ki piše v »Hrvatki
Straži«, da je bil Grgrur Ninski »sovražnik
Splitea«. »Moralčka pošast i spaka« in da
je »izmišljen od masonerije«. Lahko bi mu
rekli, naj ne piše teh bogokletstev, ki one-
čajo spomin vsega našega naroda — ne
glede na vero. Lahko bi priporočili na pri-
mer neki organizaciji, katere člani po ve-
liki večini niso duhovniki — a so pod nji-
hovim vplivom — da odstrani iz svojih
pravil neokusni in nesodobni člen, ki nala-
ga članom-laikom obvezo, da za vsako cer-
kveno napade na duhovnike. Taka ob-
veza se protivi zdravi logiki, ker se z njo
prepoveduje tudi najpravičnejša kritika in

Angleški udar iz Sudana?

Prodiranje z vso opreznostjo

nevarnosti abesinskega vpada iz zasede — Skrivnostno izmikanje
abesinske armade narekuje Italijanom previdno premikanje naprej —
Na jugu mir — Gorahej še ni padel

Pariz, 5. novembra. Agencija Havas je obja-
vila naslednje poročilo o večeršnjih operacijah
v Tigri: Prodiranje italijanske vojske se je na-
daljevalo. Abesinci se nikjer niso spustili v boj.
Pri ofenzivi sodeluje 180.000 italijanskih voja-
kov, fašističnih milicnikov in askarov. Italijani
prodirajo kljub vsemu z veliko težavo, ker vlada
nad vso deželo strašna vročina in se ozračje
ohladi le proti večeru, ko prične močno deže-
vati. Vojska je prodirala z vso previdnostjo.
Italijani se zavarujejo na vse strani in zlasti se
čuvajo zasede.

Iz Addis-Abebe je agencija prejela poročilo,
da ras Sejum in ras Kasa vrhovnemu povelj-
stvu abesinske vojske še nista poslala nikakih
informacij o novi italijanski ofenzivi. Na južni
fronti se je italijansko prodiranje skoro docela
ustavilo. V soboto so italijanska letala izvršila
doslej največji letalski napad na Gorahej. Ubi-
tih in ranjenih je bilo 150 abesinskih vojakov.
Števila žrtev civilnega prebivalstva pa doslej še
ni bilo mogoče ugotoviti. Iz Goraheja ni nikakih
vesti. Italijanska letala so na svojih izvidniških
poletih prodrla do Diredave.

Bivši abesinski poslanik v Parizu Tekle Ha-
variate je medtem prispel v Addis-Abebo in ga
je cesar sprejel v avdienco, ki je trajala celi
dve uri. Poslanik mu je poročal o angleški ak-
ciji ter mu je nasetoval, naj razpiše notranje
posejlo.

Reuterjevo poročilo

London, 5. novembra. n. O večeršnjih opera-
cijah v Tigri je izdala agencija Reuter nasled-
nje poročilo: Na fronti, ki se je razširila na več
kot 100 km, so Italijani polagoma napredovali
proti jugu. Neke italijanske prednje straže so
že obkrožile Makalo. Letala so 50 km južno od
Makale izsledila velike oddelke Abesincev, ki
jih je okrog 10.000 in ki naglo korakajo proti
Makali. Italijani so mnenja, da so ti oddelki
prispeli prepozno. Pa tudi če bi ta vojska pravo-
časno prispela v Makalo, bi ne mogla braniti
mesta pred italijansko vojsko, ki je v premoči.
Zlasti pa bi se zama borili proti letalom. V
ostalem Italijani pri svojem dozedanjem pro-
diranju niso naleteli na nikak odpor. Letala so
ponekod z bombami napadla abesinske oddelke,
askari pa so imeli le malo opravka z abesin-
skimi stražami.

Iz Addis-Abebe je agencija prejela vest, da
umerjavajo Abesinci braniti Makalo z vso od-
ločnostjo. Vsekakor se jim bo ras Sejum uprl
z vsemi svojimi silami. Italijani prodirajo v
treh kolonah proti jugozapadu. Desno krilo je
že naletelo na manjše oddelke, ki pripadajo
vejski rasa Kase.

Iz Ogaдена ni nikakih vesti. Italijanska voj-
ska je na tej fronti očitno ustavila svojo ofen-
zivo.

London, 5. novembra. n. Reuter poroča iz
Asmare: Uradno javljajo, da se je italijanski
napad za nekaj časa ustavil, da se med tem
zgradi prometna zveza.

Zastoj v blatu

Rim, 5. novembra. AA. Po službenih poročilih
je brigada askarov pod poveljstvom generala

V kratkem izide v slovenskem prevodu
epohalna knjiga
Abesinija

Nerešeni problem Afrike.
Cena broš. Din 30.—; vez. Din 40.—.
Naroča se pri založbi „Dom“. Ljubljana

se gotovi ljudje v narodu proglašajo za
nezmotljive in nedotakljive.

Nedotakljivosti ne morejo zahtevati za
sebe učitelji, a z vso pravico smejo zahte-
vati kot prvi pogoj moralne kritike poštev-
nost, da se jih ne blati pavšalno, temveč se
pri obdolžitvah navajajo konkretni slučaji.
Globoko smo prepričani, da bo take slučaje
obsodila tudi vsa učiteljska samota, brez
dvoma pa je, da jih bo obsodila njihova
organizacija JUJ, ki je v preteklih režimih
samozavestno in odločno pokazala, da ima
hrbtenico in, da so ji etične osnove prve
pri vsem njenem delu.

Gornje teme bi odgovarjale v večji meri
krščanski in obči človeški morali, da jih je
tretiral »Domoljub«; glede izpadov na učitel-
jstvo pa naj pomni, da je — hvala Bogu
— doba inkvizicije že davno minila. R. N.

Dalmazza zavzela neke vasi v okolici Masobue.
Oddelki pod poveljstvom Mariottija, ki prodi-
rajo zelo naglo, so prodrli do vasi, ki so 50 km
oddaljene od Makale. Kolona generala Santinija
je vzpostavila zvezo z armadnim zborom gene-
rala Pirzia Birolia, ki prodira proti Aguli. Od
Agule bodo Italijani po kratkem presledku uda-
rili na Makalo. Italijani imajo velike težave
spričo deževja, ki je tako namočilo zemljo, da
je vsa močvirnata. Ponekod so se morali usta-
viti, ker niso mogli preko blata.

Gorahej še ni padel

Pariz, 5. novembra. Havas poroča iz Addis-
Abebe? Po vestih iz Hararja se abesinske čete
še zmerom nahajajo v Goraheju, ki je zelo trpel
od italijanskega obstreljevanja.

Po vestih od istotam so prodrle majhne abe-
sinske skupine v italijanske vrste severno-
vzhodno od Dola in skušale tako ovirati gibanje
levega krila italijanskih čet. V pokrajini Oga-

Kako so se odločile članice DN?

Plebiscit za sankcije in proti njim

Zeneva, 5. novembra. w. Generalno tajništvo
DN je poslalo vsem državam, ki so članice DN
in ki so zastopane v odboru za koordinacijo
sankcij, naslednje obvestilo: Na predloge glede
sankcij št. 1, 2, 3, 4 in 5 so do 2. novembra 1935
odgovorile naslednje države: Afganistan, Južna
Afrika, Argentina, Avstralija, Belgija, Bolivija,
Velika Britanija, Bolgarija, Čile, Kitajska, Ko-
lumbija, Kuba, Danska, Ekvador, Španija,
Estonija, Finska, Francija, Grčija, Guatemala,
Haiti, Honduras, Indija, Irak, Iran, Irsko, Le-
tonija, Liberija, Litva, Mehika, Norveška, No-
va Zelandija, Panama, Nizozemska, Poljska,
Portugalska, Rumunija, Salvador, Siam, Šved-
ska, Švica, Češkoslovaška, Turčija, Rusija in
Jugoslavija. Kanada, Luksemburg in Peru še
niso odgovorile na predlog št. 5. Nikaragua in
Venezuela sta sporočili, da še proučujeta pred-
loge št. 3, 4 in 5. Urugvajska vlada je izjavila,
da proučuje predlog št. 5. Vlada republike San
Domingo pa je javila, da proučuje vseh pet
predlogov. Paragvajska vlada je sporočila, da
se ji ne ždi primerno, da bi takoj izdala vse
sankcijske odredbe.

Švica v precepu zaradi sankcij

Zeneva, 5. novembra. w. Švicarska zvezna
vlada je daues ponovno potrdila svojo izjavo o
neutralski, ki je po njenem mnenju za Švico
nujna, ker je tranzitna država. Švicarska vlada
se s tem sicer noče izogniti izvajanju kolektiv-

nih sankcij, vendar skuša hkratu zadovoljiti
neke švicarske kroge, med katerimi je zavla-
dalo veliko nerazpoloženje proti sankcijam
Vladni listi zagovarjajo zadržanje švicarskih de-
legatov v Zenevi, opozicijski pa z močnimi ar-
gumenti kritizirajo vlado, ki se skuša baje
ostreti obvez, ki jih je večina evropskih držav
sprejela.

Složno sodijo, da bodo glede na takšna raz-
lična mišljenja nastale neke spremembe v
švicarski notranji in zunanji politiki.

Hoare odklanja reformo DN

London, 5. novembra. n. Zunanji minister
sir Samuel Hoare je imel snoče v predmestju
Chelsei govor, v katerem se je dotaknil poro-
čila lista »Daily Herald« o načrtih za reorgani-
zacijo DN. V zvezi s to vestjo je »Daily Herald«
zapisal, da je angleška vlada sponzorirala razpo-
loženje drugih držav o tem vprašanju in da bi
po tem načrtu bilo treba črtati sankcije iz pak-
ta DN. Sir Hoare je izjavil, da v vseh teh trdit-
vah ne drži nobena beseda. Vlada sploh ni prou-
čevala vprašanja reforme DN in tudi ni spon-
zorirala terena pri drugih narodih glede tega
vprašanja. Glede fantastičnih trditev, da je
vlada sklenila vzeiti DN njegovo pravico do pri-
stojnih ukrepov, se da odgovoriti samo: da sta
Eden in on že nekaj tednov delala na to, da
se DN okrepi, da bi njegova kolektivna akcija
v praksi uspela, ne pa nasprotno.

Kai pripravlja Anglija?

LONDON, 5. novembra. n. Angleška vlada
je poslala vladam v Madridu, Atenah in Ti-
rani posebno noto, v kateri zahteva, naj sta-
vijo angleškemu vojnemu brodogradu na razpo-
lago nekaj luk za primer, da bi moralo priti
do praktičnega izvajanja 3. točke 16. člena
pakta DN. Po mnenju agencije Reuter nota
sploh ni bila potrebna, ker so omenjene tri dr-
žave že po paktu dolžne v primeru potrebe
praktično izvršiti sklepe DN.

Dve novi flotilji rušilcev

London, 5. novembra. n. »Daily Telegraph«
poroča, da je vrhovno poveljstvo vojne morna-
rice v poslednjih tednih sestavilo dve novi
flotilji rušilcev, ki naj bi nadomestili peto in
šesto flotiljo rušilcev, ki so ju poslali v Sre-
dozemski bazen.

Gibanje brodogra

Port Said, 5. novembra. AA. V Port Said
je priplula iz haifskih voda angleška križarka
Ajax.

Pariz, 5. novembra. Havas poroča iz Lon-
dona: V poučenih krogih izjavljajo, da ni pri-
hod italijanskih pomorskih izvedencev v zvezi
z morebitnim umikom britanskih vojnihi ladij
iz Sredozemskega morja. Italijanski izvedenci
so prišli le zaradi izmenjave misli glede pri-
prav za decembrsko pomorsko konferenco.

London, 5. novembra. n. Današnji »Times«
vztraja pri tem, da je italijanski poslanik v Kai-
ru Chigi protestiral pri predsedniku egiptске

Nota španiji, Grčiji in Albaniji, da ji stavijo na razpolago nekaj luk

vlade Nesimu paši proti sklepu egiptске vlade,
da bo pri sankcijah sodelovala. Poslanik Chigi
je opozoril egiptskega ministrskega predsed-
nika, da Italija ne bo mogla pozabiti stališča,
ki ga je zavzel Egipt v tem zanj tako resnem
času.

Gömbösov položaj omajan

Budimpešta, 5. novembra. d. Izide nadomest-
nih volitev v madjarsko spodnjo zbornico poli-
tični krogi še vedno živahno komentirajo. Po
uradnih poročilih je pri nadomestnih volitvah
v Budimpešti dobila vladna stranka 30% manj
glasov, kakor pri volitvah aprila meseca. Vlada
je dobila četrtino odanih glasov, opozicija pa
tri četrtine.

Omeniti je treba tudi vest, ki se že delj časa
pojavlja, da bo Gömbös v kratkem padel. Če-
prav izvirajo ta poročila iz resnih virov, so za
zdaj še prenatragljena. Vsekakor pa je položaj
Gömbösove vlade prav resno omajan. Iz zuna-
njepolitičnih razlogov pa vladne izpremembe
še ne bo tako hitro.

Pravkar objavljeno poročilo o insolvencah v
oktobru je napravilo v političnih krogih mučen
vtis. Iz poročila izhaja, da je število insolvene
na Madjarskem naglo naraslo. Oktobra meseca
je 66 tvrdk ustavilo plačila, meseca septembra
jih je bilo 42, oktobra lanskega leta pa 47.

Prva tramvajska vožnja iz Beograda v Zemun

Beograd, 5. novembra. Danes ob 11 je zvozil prvi tramvaj na progi Beograd-Zemun. Tramvajski voz je bil okrašen z zelenjem in zastavami. V prvem vozu so se odpeljali odposlanec Nj. Vel. kralja kapetan prve klase Nikola Pavlič, predsednik mestnega sveta g. Vlada Ilić s svetovalci mesta Beograda in povabljenimi gosti. V Zemunu je prvi tramvaj sprejela velika množica ljudi z vojaško godbo. Predsednik mestnega sveta g. Vlada Ilić je imel ob tej priliki tale govor:

»Gospod odposlanec Nj. Vel. kralja! Gospodje ministri! Gospoda! Na današnji dan pred 17 leti je prvi oddelek junaške vojske jugoslovanskega Piemonta vkorakal v to lepo in s tradicijami bogato jugoslovansko mesto, da svojim bratom proglasi nacionalno svobodo. Ta dan se je izpolnil sen vseh Beograđanov in vseh Zemuncev. Zemunci in Beograđani so bili do tega dne s svojimi srci tako blizu, toda razdeljeni v dve državi so morali vendar živeti kot dve mesti vsako posebno življenje. Gledali smo drug drugega s pobočja Bežanijske Kose in Kalemegdana in koprneče čakali trenutka svobode in zedinjenja Jugoslovancov, trenutka, ko se bosta Beograd in Zemun objela. Kako smo mi Beograđani in Zemunci eno, je najboljši dokaz to, da so vzlice vsem zaprekam tudi v času, ko nas je krivica razdvajala, obstajale intimne in gospodarske zveze med Beogradom in Zemunom. Pred zedinjenjem sta bratstvo in gospodarska skupnost Zemuna in Beograda zahtevali tisto, kar se je pod vodstvom slavnih Karadjordjevičev tudi izpolnilo. Kako so bili Zemunci in Beograđani zmerom blizu drug drugemu, se je moglo čutiti še tedaj, ko so najuglednejši Zemunci prihiteli s posojilom 100.000 grošev na pomoč nesmrtnemu vodji Karadjordju, da je napravil vstajo in osvobodil Beograd ter tako postavil temelj današnji veličastni zgradbi jugoslovanske države. Z božjo pomočjo in prizadevanjem našega naroda se je izpolnil neizprosni zakon

pravice in so padle meje, ki so delile Zemun od Beograda. Da se bo naša prestolnica še trdneje združila s Sremom in Bačko, smo zgradili veliki most, ki je mojstrovina sodobne tehnike, most kralja Aleksandra I. Zedinitelja (vsi vzkliknejo: Slava mu!) čigar zamisel je bila, da se ta most zgradi. Mi smo danes prišli čez ta most našega velikega kralja s tramvajem, ki bo še bolj razvil gospodarske zveze Beograda in Zemuna, ali da bolje povemo, potrdil bratsko in gospodarsko skupnost Beograda in Zemuna. Ko danes izročam v promet novo tramvajsko progo, vas, gospodje in bratje Zemunci, prosim, da naj v vas večno živi spomin na osvoboditeljski dan pred 17 leti. Naj živi misel jugoslovanskega kralja Zedinitelja! Naj živi naš zvišeni kralj Peter II. (Živel!) Naj bo v srečo bratom Zemuncem!«

Kaj pravi gospa Ivanka k temu?

Prav res je nespametno kaznovati takega revčka, če se zamaže. Zakaj pa imamo terpentinsko milo Zlatorog? Njegova obilna, gosta in bela pena odpravi prav hitro vsako ponesnaženje. In perilo je zopet kakor novo, snežno belo in duhteče.

Pred sestankom Narodne skupščine

V prestolici postaja politično življenje vse živahnejše
Vsi klubi poslancev marljivo sejejo

Beograd, 5. novembra. V teku današnjega dneva je prišlo v Beograd več narodnih poslancev in pričakuje se skorajšnje sklicanje skupščine. Tudi senatorji, zlasti oni, ki pripadajo JNS, se mudijo v Beogradu že dva dni. Danes so vsi klubi nadaljevali s svojimi seji, ki so se pričele večeraj. V parlamentu je opaziti čimdalje večjo živahnost, poslanci se sestajajo v klubih in živahno debatirajo o političnem položaju. Danes je bilo opaziti več sestankov eminentnih voditeljev kluba JRZ ter klubov, ki pripadajo parlamentarni opoziciji. V teku popoldneva se je mudil v skupščini tudi bivši predsednik vlade Bogoljub Jevtić in bivši minister Popović. Oba sta imela dalj-

še sestanke in razgovore z vidnejšimi narodnimi poslanci.

Klubi odbor JRZ je imel sejo pod predsedstvom Dragiša Cvetkovića, ki je pozval vse poslance kluba JRZ, da ostanejo še nadalje v Beogradu z naročilom, da se udeležijo odborove seje jutri popoldne ob 17. Poleg čisto političnih vprašanj se bodo na seji obravnavali tudi drugi predlogi, zlasti zakonski predlog o izpremembi obstoječe uredbe o kmečkih dolgovih, ki ga je izdelal bivši minister dr. Marko Kožulj. Dr. Kožulj sam sicer ni član JRZ, vendar je izjavil, da bo sedanjo vlado podpiral.

Danes popoldne je bila tudi seja izvršnega

odbora JRZ, ki so ji prisostvovali predsednik Aca Stanojević in predsednik vlade dr. Stojadinović, dr. Korošec, dr. Behmen, Dragiša Cvetković in še nekateri izmed ministrov. Na seji se je razpravljalo o podrobnih organizaciji stranke in o političnem položaju.

Beograd, 5. novembra. b. Danes popoldne je bila v prostorih Narodne skupščine seja Jugoslovanske neodvisnega kluba, ki so ji prisostvovali tudi nekateri senatorji, voditelji takozvane pohorske akcije. Na tej seji se je nadaljeval razgovor o političnem položaju. Predsedoval je predsednik poslanec Milan Božić. Na seji so bili sprejeti klubski statuti.

Osnutek izpremembe uredbe o kmet-skih dolgovih

Izplačila upnikom v obveznicah bo alimentirala država —
Dolžniki bodo odplačevali dolgove v daljših obrokih —
Inkasant davčne uprave

Beograd, 5. novembra. Klub poslancev JRZ je s sodelovanjem dr. Marka Kožula sestavil nov osnutek uredbe o kmet-skih dolgovih, iz katerega posnemamo najvažnejša določila, kakor jih je skiciral sam avtor dr. Marko Kožul.

Po novem osnutku bi se morala osnova razdolžitve kmeta povsem spremeniti. Rešitev tega problema po dosedanjih metodah odplačevanja — pa naj bi bili plačilni roki kakršnikoli — ne zadovoljuje niti dolžnikov niti upnikov. Zato predlaga osnutek, da država sama prevzame vlogo plačnika za regulacijo dolgov zaščitenih kmetov. Država bi morala upnikom takoj izplačati njihove terjatve nasproti kmečkim dolžnikom, potem pa bi v odrejenih plačilnih rokih pobirala od zadolženih kmetov odplačilne kvote. Na ta način bi upniki takoj prejeli to, kar jim gre, dolžnikom pa bi bilo omogočeno, da dobijo nove kredite, ki jih v sedanjem stanju nimajo, obenem pa bi bilo znatno olajšano reguliranje njihovih dosedanjih dolgov.

Država plačnik — plačilno sredstvo obveznice

Razumljivo je, da se izplačila upnikom ne bodo mogla dati v gotovini, ker država za to nima sredstev in tudi ni verjetno, da bi dobila večje zunanje posojilo. Je pa tudi malo verjetno, da bi v to svrhu uspelo kakršnokoli noriranje prisilno posojilo. Izplačila kmečkim dolgov bi se enostavno izvršila z emisijo državnih obveznic, ki bi se dajale na račun izplačila upnikom, analogno obveznicam vojne škode.

Te obveznice bi se glasile na nominalnih Din 100, 500, 1000, eventualno 5000 in 10.000. Izplačilo v obveznicah bi se izvršilo v celoti. Točen znesek vsake terjatve bi bilo potrebno sodnijsko ugotoviti po hitrem in enostavnem postopku. Tak postopek bi istočasno nudil tudi vse potrebne garancije sigurnosti tako v interesu upnika, kakor tudi dolžnika.

Te obveznice bi se obrestovale po relativno zelo nizki obrestni meri, n. pr. 1 % ali 1½ % na leto. Na ta način bi se omogočila širša uporaba teh papirjev in dosegel stalni tečaj na borzah. Relativna stalnost tečaja bi se pojačala tudi s tem, ker bi se amortizacija teh obveznic izvršila z odkupom na borzi, za kar bi skrbela država, ki bi v to svrhu letno votirala enake zneske. Glavna korist za upnike po tem načinu odplačevanja bi bila v tem, ker bi na ta način država zajamčila tem obveznicam prvenstvo v lombardiranju pri državnih in od države privilegiranih državnih zavodih. To prvenstvo bi upnikom nudilo možnost, da bi z lombardiranjem prišli do gotovine, na katero imajo vso pravico in ki jo tako težko pričakujejo. Na ta način bi se obtok denarja znatno pojačal, ker bi oni, ki edini alimentirajo ta obtok, trgovci in banke, ki so tudi v glavnem upniki zaščitenih kmetov, mogli ponovno razpolagati z večjimi količinami gotovine, kar bi imelo za posledico ne samo, da bi se znatno poživilo gospodarstvo, kateremu bi se prilila nova denarna sredstva in ž njimi možnost novih kreditov, pač pa tudi v tem, ker bi se na ta način vrnila v denarni promet velike količine teza-viriranega denarja. To bi vsekakor znatno doprineslo k omiljenju finančne krize in okrepilo vso ono borbo proti splošni gospodarski, posebno pa agrarni krizi.

Hipotekarna jamstva

Da bi država zajamčila svoje kredite nasproti zadolženim kmetom, bi se hipotekarno vključila

na njihovo nepremično premoženje. Da bi se preprečila vsaka možnost zlorabe, bi moral biti vrstni red hipoteke določen onega dne leta 1932., ko je bila uzakonjena zaščita kmetov. Državna hipoteka bi torej imela prvenstvo pred vsemi drugimi hipotekami, ki so bile vključene po tem dnevu.

Dolžniki bi odplačevali svoj dolg državi v kolikor moge dolgem plačilnem roku. Ta rok pa ne bi mogel biti enak za vse zaščitenne dolžnike. V tem pogledu bi bilo treba razlikovati dolžnike po zneskih, ki jih je za njih država izplačala nasproti vrednosti njihove imovine, posebej pa nasproti rentabilnosti njihovega nepremičnega premoženja. To bi seveda moral urediti zakon, ki bi moral v splošnem upoštevati

Oporoka dr. Marinkovića

Beograd, 5. nov. b. Danes je bila pri sreskem sodišču v Beogradu odprta oporoka bivšega predsednika vlade in dolgoletnega zunanjega ministra pokojnega dr. Voje Marinkovića. Voja Marinković je postavil za svojo glavno dedinjo svoje soprogo. V oporoki prosi vse svoje kolege, ki so imeli v življenju z njim posla, naj mu oprostijo, če jim je kdaj nehoti in nevede storil kako krivico.

Obvestilo izvoznikom

Beograd, 5. novembra. AA. Obvestilo našim izvoznikom: Albansko ministristvo za narodno gospodarstvo nujno pripravlja zakon o svobodnem uvozu pšenice.

Letošnja letina tobaka

Beograd, 5. novembra. b. Letošnja letina tobaka je znašala okrog 11 milijonov kg. Mo-

gopodarske, socialne in tudi politične prilike v državi in posebne prilike v posameznih krajih.

Odplačevanje bi se vršilo vzajemno s plačili ostalih državnih dajatev s pomočjo davčnih uprav. Razumljivo je, da v času sedanje gospodarske krize ni misliti na to, da bi ta odplačila zadostovala za amortizacijsko službo. V kolikor bi odplačila ne zadostovala, bi krila država primanjkljaj iz čistega dobička državnih gospodarskih ustanov. Taki čisti dobički pri zdravi finančni politiki itak ne bi smeli služiti za kritje tekočih državnih izdatkov, pač pa so namenjeni v prvi vrsti, da služijo državi za izvršitev izvestnih državnih nalog, ki so v interesu vseh državljanov.

nopolska uprava trdi, da je bila letošnja letina znatno večja od lanske. Dohodki tobaka so dali monopolski upravi letos 609,708.517 Din, med tem ko so bili dohodki lanskega leta 585,457.102 Din.

Osebnosti

Beograd, 5. novembra. b. Za nadzornika jetničarjev pri okrožnem sodišču v Ljubljani je postavljen Anton Čamerik, za nadzornika jetničarjev pri okrož. sodišču v Mariboru pa Valter Sand.

Odlikovanje konzula

Beograd, 5. novembra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kr. namestništva in na predlog trgovinskega ministra je odlikovan z redom sv. Save tretje stopnje Ujejava Kantaro, častni konzul kraljevine Jugoslavije v Osaki (Japonska).

Položaj v Grčiji po plebiscitu

Atene, 5. nov. Atenska agencija poroča, da je bilo večeraj na trgu konstitucije v Atenah veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem je regent in ministrski predsednik general Kondilis čestital grškemu narodu in mu izrazil zahvalo vlade za njegovo odločitev pri nedeljskem plebiscitu. Kondilis je poudaril, da je vlada poskrbela, da se je narod popolnoma svobodno odločil o nadaljnji obliki vladavine. Opozoril je nato, da so nasprotniki monarhije s svojimi spletkami šli celo tako daleč, da so se obrnili na Nj. Vel. kralja in zahtevali od njega, da se ne vrne v domovino. Plebiscit pa, pri katerem se je grški narod s tako velikansko večino odločil za monarhijo, pomeni poziv kralju, da se vrne. Kondilis je nato pozval nasprotnike monarhije, naj spoštujejo legitimno voljo naroda in naj ne ovirajo vlade pri delu za obnovu države. Vlada se zaveda svoje odgovornosti in ne bo dopustila, da bi jo kdorkoli ustavljal na njeni poti. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da je vlada ponosna na zadržanje celokupnega grškega naroda.

Vlada je sklenila poslati kralju Juriju naproti križarko »Heli«, na kateri bo plapolala zastava vrhovnega poveljnika brodovja. Križarko bosta na tej vožnji spremljala rušilca »Konduktis« in »Hidra«.

Kakor kaže, se bo kralj Jurij vkreal na križarko »Heli« v Brindisiju, vse grško brodovje mu pa pojde naproti v Korintskem prelivu.

Tam bo kralja sprejel tudi mornariški minister s članj vlade.

Podrobnosti o sprejemu kralja Jurija še niso dokončno določene. Program svečanosti izdeluje poseben odbor. Delegacija, ki bo kralja pozdravila v Londonu, odpotuje na Angleško drevi ali pa jutri.

Položaj po plebiscitu

Po splošnem vtisu političnih krogov se notranji položaj do prihoda kralja Jurija II. ne bo izpremenil. Vlada za zdaj sploh ne misli na razpust parlamenta. Predsednik vlade upa, da mu bo kralj poveril mandat za sestavo nove vlade in da mu bo razen tega dal še mandat za razpust parlamenta, če bi odklonil zaupnico vladi. Toda ne glede na stališče parlamenta do vlade, pravijo, misli Kondilis, da ne gre podaljševati življenje sedanjemu parlamentu in da so čimprej potrebne nove volitve.

Po poročilih iz poučenega vira se republikanske stranke, ki so obstajale do plebiscita, ne samo ne morejo več prikazati na političnem prizorišču, temveč so avtomatsko stopile izven zakona in se smatrajo kot dokončno razpuščene.

Po istih poročilih ne bo za ponovno delovanje teh strank zadoščalo samo njihovo absolutno priznanje izpremembe režima, temveč bo neobhodno potrebno, da se njihovi programi pri kroje okoliščinam, ustvarjenim s suvereno voljo grškega naroda. Politični programi, ki se ne bodo prilagodili novim direktivam, izraženim s predvčerašnjim glasovanjem, sploh ne bodo mogli pred nared.

Kino Sloga
Ljubljanski Dvor Tel. 2730

Ne zamudite, samo še danes
ob 16., 19.15 in 21.15 uri

prekrasni, nepozabni velefilm melodij
Oskarja Straussa

Poslednji valček

Svetislav Petrović, Camilla Horn
v glavnih vlogah

Kot dodatek najnovejši zvočni tednik

Benešov ekspeze

Praga, 5. novembra. ČTK poroča: Zunanji minister dr. Beneš je dal danes pred poslansko zbornico in senatom ekspeze, v katerem je v glavnih črtah orisal najvažnejše mednarodne dogodke, ki so se odigrali v teku tega leta. Minister dr. Beneš je dejal, da Českoslovaška kakor vsa Mala antanta ostane pri-staš sklenitve donavškega pakta, izpolnjenega s konvencijami o vzajemni pomoči.

Titulescu se vrača

Budimpešta, 5. novembra. AA. Snoči se je na vožnji v Bukarešto ustavil za dve uri v Budimpešti romunski zunanji minister Titulescu, ki se vrača iz Ženeve. V Budimpešti je počakal zvezo z Bukarešto. Titulescu se je ti dve uri pomudil v razgovoru z jugoslovanskim poslanikom v Budimpešti dr. Vukčevićem, ki je romunskega zunanjega ministra sprejel na postaji.

Demonstracija v mariborskem gledališču

Maribor, 5. nov. b. Pri nocojšnji predstavi Wernerjeve komedije »Medvedji ples« je prišlo pred pričetkom predstave do mučnega incidenta. Ko se je dvignil zastor, je v neki loži vstal neki akademik in začel čitati resolucijo, ki ostro obsoja delovanje upravnika dr. Brenčiča, ter umetniško vodstvo gledališkega režiserja Jože Kovića. V imenu mariborske mladine se je najodločnejše zavzel za igralce Maks Furjan, ki je bil radi nekega spora z upravnikom pred par dnevi odpuščen. Ko je bila resolucija prečitana, so se zbrali na odru vsi igralci in višji režiser Jože Kovič je povedal občinstvu, da bo vodstvo gledališča odgovorilo na resolucijo v časopisih. Potem se je predstava pričela v redu.

Kino Sloga Jutri!

Bratje Karamazovi

Po prekrasnem romanu
F. Dostojevskega

Fritz Kortner Ana Sten

Vremenska napoved

Novi sad: Oblačno po vsej kraljevini, dežuje v Primorju, na severozapadu in jugovzhodu države. Temperatura se je nekoliko dvignila. Jaša Tomić — 3, Mostar 19.
Dunajska napoved: Pretežno oblačno s padavinami.

Prof. Minev o kulturnem zbližanju z Bolgari

V Zagreb je prispel predvčerajšnjim odlični bolgarski učenjak univ. profesor v Sofiji in podpredsednik »Zveze bolgarskih Junakov« dr. Mihail Cvetkov Minev. Na zagrebškem kolodvoru so pričakovali visokega gosta podban dr. Stevan Hadži, podstarosta Saveza SKJ br. Gjura Paunković, starosta zagrebške sokolske župe br. dr. Oton Gavrančić, stari sokolski borcev univ. prof. dr. Lazar Popović in urednik Sokol. Glasnika iz Ljubljane br. Stjepan Čelar. Z dr. Minevem sta prispela v Zagreb tudi njegova soproga in prosekter dr. Josip Drexel.

Slovanska sokolska armada

Dr. Minev je na vprašanje, kako je vplivala izredno velika udeležba jugoslovanskega Sokolstva na zletu v Sofiji, odgovoril, da je še vse pod neizbrisnim vtisom te veličastne slovanske sokolske manifestacije, prve po letu 1910. Posebno udeležba vseh vidnejših sokolskih prvakov bratov dr. Bukovskega, dr. Klingerja, grofa Zamojskega, Gangla, Paunkovića, dr. Pichlerja, dr. Gavrančića itd. je pokazala, da je slovanska sokolska armada edina in neolčljiva. Zlet je uspel v vsakem oziru in v pravcu našega sporazuma za svetlo bodočnost Slovanstva moramo nadaljevati započeto delo.

Prof. dr. Minev je med drugim izjavil tudi, da po nalogu predsednika Zveze bolgarskih Junakov generala Raška Atanasova sporoči najsrčnejše in tople pozdrave vsemu bratskemu jugoslovanskemu Sokolstvu, bratskemu jugoslovanskemu narodu in bratski Jugoslaviji. Goste sta pozdravila za Sokolstvo brata Paunković in dr. Gavrančić, katerima se je

bratsko zahvalil dr. Minev in izrazil svoje veliko veselje, da se more ponovno sestati z jugoslovanskimi Sokoli, ki delajo roko v roki z bolgarskimi Junaki za popolno zbližanje med Jugoslavo in Bolgari. Sedanje njegovo bivanje v Zagrebu pa ima še poseben pomen, ker gre za zbližanje tudi na znanstvenem in kulturnem polju. V Sofiji bodo prihodnje pomlad dogradili veliki anatomski institut na univerzi, katerega voditelj bo dr. Minev. O novem anatomskem institutu je dr. Minev izjavil naslednje: »Poznam skoro vse anatomske institute v Franciji, v Moskvi, v Bruslju, Ženevi, Strasbourg, Dunaju in Bukarešti. Proučil sem tudi anatomski institut v Pragi, sedaj pa sem prišel, da pregledam tudi zagrebški institut. Grem, da s svojim prosekterjem proučim zagrebški institut, ki je urejen na najmodernejši način in ima vse tisto, kar zahteva današnja znanost. Tako bo sofijski institut zgrajen in urejen popolnoma po zagrebškem vzoru.

Odlikovanje Elze Skalarjeve

O priliki svojega bivanja v Zagrebu je prišel dr. Minev tudi odlikovanje visoki bolgarski red za civilne zasluge za ženske II. stopnje, ki ga bo izročil načelnici Saveza SKJ sestr. Elzi Skalarjevi. Sestra načelnica bo prišla v Zagreb ter bo sprejela odlikovanje iz rok dr. Mineva kot priznanje za njeno uspešno delo v jugoslovanskem Sokolstvu.

Veseli smo se tudi mi tega iskrenega in bratskega zbližanja med našim in bolgarskim narodom, ki nam jamči za konsolidacijo razmer na Balkanskem polotoku. Bratu dr. Minevu naš bratski sokolski »Zdravo!«

Preskrba revežev in brezposelnih v Celju

Celje, 5. novembra.

Snoči se je vršila na mestnem poglavarstvu anketa za pomožno akcijo za brezposelne in reveže. Navzočni so bili zastopniki občine, trgovcev, obrtnikov, hišnih posestnikov, cerkve, uradništva, delavstva in dobrodelnih društev.

Anketo je vodil župan, ki je povdarjal, da je potrebno, da damo brezposelnim dela in zasluzka, ne pa podpor. Glede tega je občina zaprosila že bansko upravo, apelirala pa še zlasti na celjsko javnost. V občini Celje je okrog 300 brezposelnih. Če bi jih zaposlili 12 do 16 dni na mesec in plačali po 250 Din na uro, bi zneslo to 75.000 Din mesečno. Do 1. aprila bi bilo potrebno 375.000 Din, razen tega pa še 25% stroškov za material, kar bi zneslo skupno okrog 470.000 Din, za vse leto pa najmanj 1 milijon dinarjev.

Glavni namen je, da se zaposlijo brezposelni, ki imajo stare ali nepreskrbljene družinske člane, katere bi podpirala občina in humanitarna društva. Takih, ki so hranitelji, bi bilo 167, približno isto število pa je samcev. Za vse bi bilo potrebno do 1. aprila 670.000 Din, za hranitelje pa

470.000 Din. Ta denar bi se porabil za javna dela, in sicer bi se izvedla regulacija Loznice, kar bi stalo blizu 900.000 Din. Pri tem bi bili brezposelni zaposleni vsi zimo, kadar pa bi to delo bilo onemogočeno, pa bi vršili razna cestna dela.

Glede pomožne akcije in prispevkov so bili iznešeni razni predlogi; tako naj se izjavijo najemniki, koliko bodo prispevali, enako bo razen drugih še industrija posebej vabljena, da se izjavi. Večji prispevek naj se skuša dobiti tudi iz bednostnega fonda, saj je znano, da je celjski srez vplačal v ta fond od 1. 1933. do avgusta letos 1 milijon 300 tisoč dinarjev, dobil pa le 400.000 dinarjev.

Ožji odbor pomožne akcije naj tvori soc. odbor mestne občine, nadzorni odbor pa zastopniki stanov in društev. Pobiralo bi se že za november. Razpravljali so še o načinu pobiranja prispevkov od trgovcev, o seznamu brezposelnih, ki bi jih naj uredila društva, o čemer je že naš list poročal.

Pričakujemo, da bo ta velikopotezna akcija za preskrbo mnogih revežev in brezposelnih imela od vseh Celjanov primeren odziv, zlasti premožnejših.

Zima že pritiska na vrata

Ljubljana, 5. novembra.

Vedno večja brezposelnost se pričinja. Ko zapade sneg, bo ponehalo vse delo na prostem in množice brezposelnih se bodo v vedno večjem številu začele zbirati na mestnem socialno političnem uradu, da se jim nakaže podpora, četudi skromna; nekaj za stanovanje, nekaj za živžev. Otroci so lačni, slabo oblečeni, vsega je potreba. Mestni občini pa je pohajajo sredstva. Vsi krediti so že močno izčrpani, a do konca proračunskega leta je prebiti še 5 najhujših mesecev.

Da dobi sredstev za podpiranje potrebnih ljubljanskih občanov, bo morala mestna občina tudi letos apelirati na dobra srca in odprte roke, zlasti imovitejših someščanov, da prispevajo vsak po svoji moči za »Pomožno akcijo«, da se beda revnih in potrebnih kolikor le možno omili.

V ta namen bo tudi letos priredil mestni socialno politični urad nabiralna dneva, in sicer dne 30. novembra in 1. decembra 1935. Ta dva dneva bodo prostovoljno, kakor že nekaj let, prodajali mestni delavci, uslužbenci in uradniki po hišah, javnih lokalih in večjih križiščih bloke po 1—, 5— in 10— Din.

Prosimo vsa društva, da ta dva dneva ne prirejajo nobene zbirke in nabiralnih akcij. Mestni socialno-politični urad v Ljubljani.

Dražba rabljenih znamk

Ljubljana, 5. novembra.

Včeraj je bila v poštni direkciji dražba skartiranih poštinskih spremnic iz leta 1931., kjer je zlasti mnogo znamk višjih vrednosti raznih izdaj, ki so bile tedaj v prometu. Vse spremnice so tehtale 1769 kg in so bile v 88 vrečah po 20 kg in majhen ostanek 9 kg. Izključna cena za kilo starih spremnic je bila 10 Din, kar je pa gotovo previsoko, saj so druge direkcije za enake spremnice nastavile znatno nižje cene, zagrebška n. pr. 6 Din, da so privabile več filatelistov. Vendar pa tudi visoka izključna cena ni zadržala naših zbiralcev znamk, trgovcev in spekulantov z njimi, da so na licitacijo privreli z vseh strani Slovenije, zlasti pa iz Ljubljane, Maribora, Celja, Jesenice in tudi iz Zagreba, gotovo so bila pa tudi Beograd in

druga mesta udeležena vsaj po zastopnikih iz vrst ljubljanskih filatelistov.

Pričela se je licitacija ob 11. in je trajala prav do 14.30, saj je spremnice dražilo kar 41 dražiteljev, mnogo jih pa k licitaciji ni bilo pripuščeni, ker niso položili kavcije. Brez kavcije pa nikdo ne sme dražiti, vendar bi bil pa dražbo rad videl neki novinar, da bi bil o njej poročal v beograjske liste, toda paragraf je paragraf in birokratizem še vedno tako napet in strog, da so korespondenta najvplivnejšega dnevnika v državi kratkoma postavili pred vrata. Prisotni so se seveda izjemni praktični čutili, ker časopisje dela brezplačno najučinkovitejšo reklamo za dražbe in druga gospodarska podjetja poštne uprave, sedaj se pa morda lahko zgodi, da novinarji ne bodo več gledali skozi prste in ob vsaki priliki delali uslug. Edino k obešanju ni novinarjem več dovoljen dostop, vendar smo pa globoko preverjeni, da sv. Birokratizem še ni tako daleč.

Dražba je bila seveda prav živahna in so spremnice dosegle ceno 14 do 1530 Din za kilogram. Večina jih je ostala v Ljubljani, kjer sta le dva zbiralec dražila po šest vreč, ostali pa predvsem le posamezne vreče, pač je pa v Maribor s trgovcem Pirchanom šlo kar 20 vreč, v Zagreb skupaj 6, vseh pa 9 vreč, da bodo vsi zbiralci lahko prišli brez pretiranih cen do znamk. S spremnicami so filatelisti prav zadovoljni, zlasti je pa prav, da so te znamke ostale doma. Po tem lepem uspehu bo prihodnja dražba skartiranih spremnic šele drugo leto.

Šmarjetna gora ima elektriko

Kakor je že znano, je postala Šmarjetna gora od 1. maja t. l. last podružnice SPD v Kranju. SPD se je z veliko vnemo lotilo dela, ki je bilo potrebno za prenovljenje te resnično lepe razgledne točke. Tako je v šestih mesecih postala Šmarjetna gora pravi planinski hotel. Vso stavbo je SPD prenovilo in pred dobrim mesecem je bil storjen zadnji korak, ko je Šmarjetna gora dobila elektriko. Sedaj so vsi prostori udobno urejeni, prenočišča opremljena z modernim pohištvom, tako da je izletnikom na razpolago vsa udobnost.

Ta razgledna točka SPD je najlepša izletna točka vse Gorenjske. Razgled, ki se tu tudi z vrha, ti razkrije vso Gorenjsko v vsej svoji lepoti vse tam od Bleda do Ljubljane. Od Kamniških planin tja do Triglava se dvigajo močnejši vrhovi, pod njimi pa teče bistra Sava, ki se zgloblja v Drulovki med sirmo zasekane skale.

KINO UNION

TELEFON ŠTEV. 22-21

Danes ob 16., 19.15, 21.15

Ne zamudite!

Gitta Alpar

Hans Jaray

Felix Bressart

Otto Wallburg

Ples v Savoyu

Opereta najlepših melodij, plesa, humorja, zabave

Predprodaja vstopnic od 11—12.30 in od 15. ure dalje.

Nastopno predavanje dr. Bajiča

Ljubljana, 5. novembra.

Pred polnoasedeno zbornično dvorano naše univerze in pred izbrano publiko, med katero smo opazili odlične zastopnike našega javnega življenja, našega znanstvenega in kulturnega dela, pa veliko število akademske mladine, je imel danes ob 12. uri svoje nastopno predavanje »o sodobnih problemih delovnega prava« novi privatni docent g. dr. Stojan Bajič. Po uvodnih besedah dekana juridične fakultete g. dr. Kreka, ki je novega kolego prisrčno pozdravil in razložil dosedanje njegovo znanstveno delo, je g. dr. Bajič z živim prednašanjem svoje materije takoj osvojil poslušalce, ki so mu z zanimanjem sledili v to, sorazmerno še malo obdelano, dasi nadvse aktualno področje pravne vede, čigar razsežnost in globino nam je g. predavatelj posrečeno prikazal. To je bil tudi njegov glavni namen. In v tem tudi njegov uspeh, saj se mu je s svojim nastopnim predavanjem v polni meri posrečilo predložiti potrebo smotrnega pravnega proučevanja problemov, ki so v današnji družbi s političnega in sociološkega vidika močno aktualni. Znanstvena obdelava problemov, ki so tako zverženi prepletati z najrazličnejšimi in tudi povsem nasprotujočimi si miselnimi tokovi, seveda ni lahka. G. dr. Bajič pa je v tem popolnoma uspel. Aplavz, s katerim so ga poslušalci nagradili za njegova izčrpana izvajanja, je bil v polni meri zaslužen. Ne dvomimo, da bo g. dr. Bajič s svojimi predavanji iz področja delovnega prava obogatil pravno fakulteto naše univerze z novo znanstveno panogo, ki bo izpolnila obetno vrzel.

Novemu docentu čestitamo!

Z avtomobilom v otroški voziček na trotoarju

Naslov je skoraj neverjeten, saj bi vendar po vsem svetu ne mogel najti avtomobilista, ki bi se zaletel v otroški voziček, zlasti pa ne v voziček na trotoarju. Še posebno bi kaj takega smatrali za nemogoče v Ljubljani, kjer ima vendar avtomobile samo najboljše vzgojena gospoda. Tudi to vemo, da v Londonu in po drugih velebitih vsega sveta otroški voziček ustavi ves promet, da čaka na stotine avtomobilov, avtobusov, motorjev, tramvajev in drugih vozil, dokler dete ni varno na drugi strani ceste. In po vseh takih velebitih bi javnost smatrala za popolnoma razumljivo, če bi vozača, ki bi prevrnili varuhinjo vozička, razjarmeno občinstvo lincalo, kar se je tudi že zgodilo. Edino to se pa menda še ni pripetilo na vsem svetu, da bi ne bil voziček z otrokom varen na trotoarju. To je pa mogoče v Ljubljani in se je tudi dogodilo na Verni duš dan okrog 14.30 v Wolfovi ulici v čast našim avtomobilistom in cestnopolijskega reda.

Stara mamica je peljala v vozičku svojega vnučka po desnem trotoarju Wolfove ulice proti Marjinemu trgu, za njo je pa šla fantkova mama. Od zadaj je pridrvel avtomobil št. 337 in z blatnikom spodenel starejšo damo ter jo vrgel na voziček. Pri udarcu se je prav znatno potolkla, k sreči se pa voziček z detetom ni prevrnil pod avtomobil. Mlajša dama je odprla avtomobil in vprašala vozača po imenu in številki. Posmejal se je in oddrjal dalje, a fini kavalir tudi še do danes ni utegnil, da bi se vsaj opravičil. Obsodila ga je že ogorčena množica, ki se je takoj nabrala na pomoč, sedaj bo pa še policija pokazala svoje stališče do vozačev, ki ogrožajo celo otroške vozičke na trotoarjih.

Velikopotezen tat

Kranj, 5. novembra.

V soboto 2. t. m. je kranjska policija aretirala brezposelnega natakara Ignacija Razingerja, ki ima na vesti več tatvin in goljufij. Razinger, ki je brez stalnega bivališča, rodom iz Jesenic, je 2. novembra prišel iz Ljubljane v Kranj, kjer je obiskal več trgovin, iz katerih je odnesel raznega blaga v vrednosti 2912 dinarjev.

Posluževal se je pri tem starega trika, da je pri nakupovanju blaga izmikal razno perilo in ga skril pod suknjo z dvojno podlogo. Pri aretaciji so našli pri njem 36 parov svilenih ženskih nogavic trdke Kanduč, tri srajce trdke Crobath ter 107 razglednic, katere je Razinger ukradel v trafiki Komatar. Vse te predmete so lastniki dobili nazaj. Poleg tega so našli v podlogi suknjice še 2000 dinarjev v bankovcih. Ta denar izhaja od izkupička prodanega blaga, katerega je izmikal na isti način pri mnogih ljubljanskih trgovcih.

Vse ukradene predmete je prodajal v Ljubljani raznim šoferjem in natakarcem. Razinger je bil tudi v zvezi z Bergantom, ki je kradel pri Rantu.

Mesto Gainsborough v Angliji ima cerkev, v kateri je tudi — zvočni kino. Po masi predvajajo primerne filme za vernike. — Slika kaže zvočni filmski aparat v cerkvi.

Vesti iz Italije

Industrijsko delavstvo in podporna akcija. Pokrajinsko združenje industrijskega delavstva na Goriškem je te dni izročilo federacijskemu tajništvu vsoto 30.667 lir, namenjenih za podporno akcijo. Če se k temu prištejejo še prejšnja vplačila, imamo vsega skupaj 70.667 lir, ki jih je industrijsko delavstvo tekom leta zbralo za podporno akcijo.

Vojne sirote in njih dote. Dne 4. t. m., na praznik zmage, je izredni komisar za sirotinsko skrbstvo odredil, da se takoj izplačajo dote po 500 lir vojniškim sirotam, ki so se do tega dne poročile. V prvem turnusu pridejo do plačila med drugimi: Bratina Stanislava iz Ajdovščine, Goljevšček Pavla iz Kanala, Štravs Marija iz Cerkne, Stolfi Evgenija iz Komna, Mavrič Anonija iz Dolenj v Brdih, Jelerčič Stefanija iz Grgarja, Kogoj Marija iz Gorice, Žilmond Marija iz Mirnega, Korišič Estera iz Dornberga, Stepančič Stefanija iz Opatjega sela, Čotič Rozalija iz Opatjega sela, Fornazarić Marija iz Šempasa, Španić Flora iz Kojškega, Mohorič Ana iz Vipave, Trček Marija s Colala, Bizjak Gizela iz Ajdovščine, Perše Metoda iz Kanala, Furlan Emilija iz Komna, Humar Kristina iz Grgarja, Lapajne Marija iz Idrije, Kovič Terezija iz Mirnega, Kavčič Marija iz Dornberga, Zigon Bogomir iz Renč. V prvi polovici meseca decembra dote po 500 lir naslednje novorojenčke: Vidic Pavla in Črnišnji Viktorija iz Ajdovščine, Kunth Olga v Breginju, Murovec Stefanija iz Kala nad Kanalom, Pirnat Albina iz Kanala, Balić Bogoslava iz Gorice, Zgur Viktorija iz Sentvid, Flajs Ljudmila iz Soče, Luznik Karolina iz Tolmina, Čurk Albina iz Vipave. — Prošnje za pomoč v delavskem okrožju še niso rešene, pomoč v obliki in živilih pride še ta mesec v mejah možnosti, kolikor pač komisarjat z njimi razpolaga. Prošnje tistih, ki do 4. t. m. niso še izpolnile 21. leto starosti, se niso mogle vzeti v poštev.

Otročja igra. V Bovcu sta se igrala bratca Josip in Klavdij Gruden, prvi star 2, drugi pa 5 let, in sicer kar v hiši okrog ognjišča. Če gori na ognjišču ogenj in se v loncih kaj kuh, postane takšna igra za tako majhna otoka lahko zelo nevarna. Res sta zvrnila nase lonec vrele vode in se ž njo obo hudo opekla po rokah in po obrazu. V bolnišnici so jima ugotovili opekline druge stopnje.

Javna dela na Goriškem. Deželni tehnični urad je predložil več važnih načrtov, in sicer 10 vodnih načrtov druge kategorije za skupno 1.049.000 lir in 3 načrte za vodna dela tretje kategorije za 135.000 lir ter tri načrte za gozdno-vodna dela za 100.340 lir. Projektirani sta tudi 2 stavbni deli za 1.328.970 lir ter 7 vojaških cest, ki bodo stale skupno 8.261.500 lir. Vseh nameravanih javnih del, za katera so načrti predloženi že v preteklem letu, je 34 in znašajo proračunani stroški 10.875.416 lir. K temu bi bilo treba prišteti še velik in zanimiv načrt za regulacijo Verse v Furlaniji, ki bi stala nad milijon lir ter regulacijo sotočja Tera in Soče. Vpoštet je že načrt za popravilo in moderno ureditev goriškega gradu, ki sedaj razpada in zahteva zelo skrbnega proučevanja. Med cestami, ki se bodo popravile ali nanovo uredile, sta najvažnejši vojaški cesti v Trenti pod Triglavom in v Kanonju pod Idrijo.

Kravec je gnil past Anton Pipan iz Ribemberka ali blizu od tam in bog ve zakaj in kako padel v prepad ob cesti in si zlomil hrbtenico in se globoko ranil v glavo. Najbrž je hodil preveč ob kraju ceste in ga je znenada prišla kakšna slabost; star je namreč že 61 let. Njegovo stanje je zelo hudo.

Telefonska govorilnica v Kobaridu. Z dnem 1. t. m. je nastopila v Kobaridu važna izprememba. Telefonsko centralo in z njo združeno javno govorilnico so prenesli — bog ve zakaj — s prostorov poštnega urada, kjer je bila dotedaj, v kavarno »Milan« na trgu Vittorio Veneto.

Novo maksimalne cene. Z dnem 3. t. m. so na Goriškem stopile v veljavo nove maksimalne cene, ki se od cen v prejšnjem mesecu le neznatno razlikujejo.

V Lokvah v Trnovskem gozdu sta bila po hudem boju s karabinerji in gozdničnimi milničniki aretirana divja lovca Leopold Pavlin in Ivan Bončina iz Trnovega.

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Ob 19.30 bo govoril prof. univerze dr. Bubanović: »Kemijska znanost pri Slovanih, zlasti pri Jugoslovanih. Prenos iz Zagreba.

× Diplomске izpite na filozofski fakulteti v Ljubljani so v oktoberskem terminu 1935 naredili in prejeli diplomo filozofske fakultete ti-le kandidatje in kandidatkinje: Bahovec Ana (pedagoška skupina); Bežan Milena (germanska skupina); Brus Alojzija (skupina za nar. jezik in knjiž.); Čadež Stanislav (skupina za občo zgodovino); Čerček Edvard (geografsko-historična skupina); Debevec Stanislav (romanska skupina); Dergane Hedvika (skupina za nar. jezik in knjiž.); Dobovšek Milena (romanska skupina); Dolar Jaroslav (skupina za nar. jezik in knjiž.); Filipič Matija (pedagoška skupina); Hronek Ivan (germanska skupina); Kačič Marijana (romanska skupina); Kladnik Nada (pedagoška skupina); Lenar Bogoslava (skupina za nar. jezik in knjiž.); Muser Erna (skupina za nar. jezik in knjiž.); Nakić Ivan (romanska skupina); Peter Leopold (skupina za občo zgodovino); Peterne Franc (germanska skupina); Poberaj Anton (klasična skupina); Stres Vera (pedagoška skupina); Strmečki Ljubomir (romanska skupina); Schleimer Marija (geografsko-historična skupina); Vilfan Marija (romanska skupina); Vrbič Julij (romanska skupina).

× Vesel dogodek v zagrebškem zou. V ponedeljek jutraj je skotila bizonka zagrebškega živalskega vrta mladiča, ki je vreden 10.000 Din, kajti lani je zagrebški zoo takega mladiča prodal v Nemčijo za to vsoto.

× Razpisana mesta ban. cestarjev. Kr. banska uprava razpisuje v območju sreskega cestnega odbora Konjice pet službenih mest banovinskih cestarjev, in sicer 1. Banovinska cesta II. reda št. 270, Konjice—Poljane—Pečke—Majšperk, km 8 do km 12-700 in banovinska cesta II. reda, št. 279, Penoje—Ponikva, Prosenički—Teharje do zveze z banovinsko cesto I. reda, št. 19 od km 19-942 (meja sreza Šmarje—Konjice) do km. 21-855. — 2. Banovinska cesta II. reda št. 274, Dražava—Tepanje—Oplotnica—Fužine, od km 5-391 do km 10-500. — 3. Banovinska cesta II. reda št. 276, Loče—sv. Jernej—Litenca, od km 0 do km 7-230. — 4. Banovinska cesta II. reda št. 277, Sv. Jurij—Dramlje—Spitalič—Ziče od km 11-855 do km 18-500. — 5. Banovinska cesta I. reda št. 16, Odepc: Stranice—Vitanje, od km 0 do km 7-190. Prošnje vložit najkasneje do 30. novembra t. l. pri sreskem cestnem odboru v Konjicah.

Ljubliana

DNEVNA PRATIKA

Sreda, 6. novembra. Katoličani: Lenart, op. Pravoslavni: 24. oktobra, MĚ. Areta.

DEŽURNE LEKARNE

Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvelska cesta 4, Bohinec, ded., Cesta 29. oktobra 31.

* Več manjših nesreč in nezgod je spet nekaj poškodovancev pripeljalo v splošno bolnico, vendar so se pa to pot vse nesreče zgodile v Ljubljani. Na Zrinjskega cesti 6 stanujočega 20 letnega akademika Viktorja Stančiča je ugrizel pes v desno nogo tako močno, da je moral v bolnico. V drugih državah je najstrožje predpisano, da veak od psa ogrizeni človek mora v Pasteurjev zavod, a psa brez izjeme vedno ubijejo zaradi preiskave. — Zidar Anton Mihelčič iz Moravč je za Bežigradom padel z odrca in se laže poškodoval. — Tramvaj je spet imel neroden ali pa nesrečen dan, ker je podrl 76 let starega in naglušnega nekdanjega postreščka Filipa Smrekarija, da je dobil notranje poškodbe, vendar pa bi za mlajšega človeka ne bile nevarne. — Na Masarykovi cesti je tramvaj zadel tudi Leopolda Podobnika z Vrhnike, ki tudi ni težko poškodovan. Potrebno bi bilo več pazljivosti na obeh straneh.

Kino Union Tel. 22-21

Pride! Paula Wessely

Tako je končala ljubezen...

Film iz Napoleonove dobe, film habsburškega razkošja, Metternichove politike, bleska in film tragične ljubzenske odpovedi med avstrijsko princeso in italijanskim vojvodom.

* Velik lov se je te dni posrečil ljubljanski policiji, ko je prav spretno odkrila delovanje velike tatinske tolpe. Več dni je policija imela čez glavo dela in našla polno pokradenega blaga, vendar je pa stvar sedaj že toliko dozorela, da bomo lahko v kratkem poročali več. V zvezi s to tatinsko tolpo pa ni aretacija neke ženske, ki je obdolžena tatvine. Nasprotno pa ravnja na periferiji mesta ni imela velikega uspeha, ker je policija prišla samo dva postopača brez doma, kar je dokaz, da je zelo opazila in tudi pregnala tatove in poklicne zločince.

* Urca v Deveti deželi se bliža. Prav kmalu bo, saj četrtek je blizu, da vas, otroci, razveseli bajne pravljice. Ne pozabite v četrtek ob 17. uri priti v Belo dvorano Uniona. Da boste sedeli na toplem, je treba prinesiti le skromen prispevek Din 3.— za kurjavo. Sicer ni vstopnice. TKD Atena.

* Katere sorte sadja moramo saditi po ljubljanskih vrtovih, da bomo imeli dosti dobrega sadja, bo drevi točno ob 19. predaval višji klet. inspektor g. Fran Gombač v okrilju podružnice SVD v dvorani mineraloškega instituta na uni-vezi. Predavatelj bo tudi pokazal najrazličnejše sorte in opisal rast dreves ter zlahkosti in trajnost sadja, da se bodo lahko ravnali lastniki vrtov pri nakupu dreves, gospodinjice pa poznale sadje, ki naj ga kupijo za zimo. Podružnica SVD bo odslej, kakor prejšnja leta, prirejala ob sredah točno ob 19. na univerzi sadjarske in vrtnarske tečaje, ki naj se jih udeležujejo vsi prijatelji sadja in evclja, saj vstopnine ni in je vstop dovoljen tudi nečlanom.

* Sokol Vič sklicuje v četrtek 7. t. m. ob 20.

V Londonu so priredili pred dnevi veliko manifestacijo za Abesinijo. Slika kaže nadškola cantenburškega (desno) med govorom, v katerem se je zavzel za pravice Abesincev. Drugi desno je pa bivši angleški zunanji minister Chamberlain, ki je ob tej priliki tudi govoril v prid Abesinije

v Sokolskem domu sestanek članov društvenega orkestra. Na sestanek so vabljeni vsi tisti, ki se zanimajo za orkester, tudi prijatelji društva. Prosvetni odbor.

* Trije motorni vlaki s po dva motorna vozova se, kakor smo poročali, danes pripeljejo v Ljubljano, in sicer prvi ob 9.19, ostala dva pa do 10. ure. Ljubljanci gredo lahko pogledat na kolodvor, kako se bodo peljali mimo Ljubljane dalje v Beograd, kjer jih železniška uprava prevzame od danske tovarne.

Pralnica - svetilolikalnica

ČUČEK

Kolodvorska ul. 23

pere in lika ovratnike komad Din

115 lumodez ul. 1110

1.50

* Brezplačen tečaj češkega jezika. Tudi letos bo priredila JČ liga v Ljubljani brezplačen pouk češkega jezika za širše sloje. Ta tečaj je pristopen vsakomur. Vpisovanje bo v sredo 6. novembra t. l. v št. Jakobski šoli od 18½ ure

Maribor

△ Narodno gledališče. Sreda, 6. novembra: Zaprt. — Četrtek, 7. novembra ob 20. uri: »Beneška noč.« Red A.

△ Veliki adresar Maribora, Celja in Ptuja. Kot smo že na kratko poročali, je izšel te dni pri mariborski Tiskovni založbi »Veliki adresar Maribora, Celja in Ptuja«. Adresar je sestavljen po izvirnih podatkih ministrstev v Beogradu, uprave Dravske banovine, sreskih načelstev, občinskih uradov in še mnogih drugih javnih ter privatnih ustanov in organizacij. Obsega pa 600 strani. Naročila za adresar je nasloviti na Tiskovno založbo v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26.

△ Bojevit trojica. V nedeljo zvečer so v neki gostilni v Studencih popivali Josip H. in Ivan P. Bili so že precej dobre volje in po živahnem pogovoru se je vnel prepir. Josip je oklofotal Janeza, kar je bojevitga moža tako razkačilo, da je potegnil nož in začel z njim udrihati okoli sebe. Zamahnil je tudi po gostilničarju, ki je prišel mirit pretepače, ter mu zadal v zapestju 10 cm dolgo rano. Tudi žena Janeza je izkupilca in odnesla z bojišča 8 cm dolgo rano na roki. Se dve drugi žrtvi tega pretepa ima Janez na vesti in bo radi tega moral s svojima tovarišema dajati odgovor in delati pokoro.

△ Kuharska razstava na Dunaju. Ob priliki velike mednarodne razstave kuharske umetnosti, ki bo na Dunaju od 14. do 24. novembra, priredi »Putnik« dva izleta z avtokarom: prvega od 14. do 17. t. m., drugega pa od 22. do 24. t. m. Vozna cena v obe smeri skupno z vizumom 220 dinarjev.

△ Tečaj za pisavo in besedo v izlozbi. Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi tečaj za pisavo in besedo v izlozbi, kjer bo poučeval profesor g. Rakuša. Pričetek tečaja je danes ob 20. uri v društvenih prostorih v Jurčičevi ulici.

△ Deklica pod vozom. Včeraj popoldne je 36-letni mesar Ivan Selinšek iz Sp. Polskave

naprej. Poučeval bo univ. prof. dr. Vl. Burian. Tudi letos se je priglasilo za posebne kurze češkega jezika, katere prireja JČ liga v Ljubljani za srednješolce, izredno mnogo dijakov, kar je najboljši dokaz za zanimanje širše javnosti za bratsko češkoslovaško republiko.

* Narodna protituberkulozna liga v Ljubljani ima sedaj svoje uradne prostore pri banovinskem odboru društva Rdečega križa v Ljubljani, Čopova cesta št. 1, pritličje (Delavska zbornica). Uradne ure od 9.—12. in od 15.—18. ure.

* Premijera Golieve ljudske založbe »Bratomor na Metavi« bo v sredo 6. t. m. ob 20. v ljubljanski drami. Dejanje je zajeto iz življenja našega kmeta, katerega je privedla ljubezen do svojega posestva, do svoje rodne zemlje, v strašen zločin. Dejanje se vrši v sedanjih časih, ter je izredno dramatično. V glavnih vlogah nastopijo Marija Vera, Mira Danilova, Ter. Levar, Kralj in Skrbinek. Režijo ima Ciril Debevec. Premijera je za red Sreda.

* Ta teden bomo imeli v drami še eno premijero, in sicer vprižore prvih na slovenskem odru Shawove igre v treh dejanjih »Kako zabogaš« v prevodu Frana Albrechta. Premijero pripravlja režiser inž. B. Stupica.

pred kavarno »Astoria« z mesarskim vozom povozil 8-letno žagarjevo hčerko Miro Duhovo. Voznik se za svojo žrtve ni zmenil in zdirjal naprej. Šele na Glavnem trgu so ga ljudje ustavili in stražnik ga je odpeljal na policijo. Tam ga niso mogli zaslišati, ker je bil močno pijan. Deklica je dobila veliko rano na nosu in ima vso desnico podpluto.

△ Ljudska univerza. V petek 8. novembra predava dr. Arnold iz Zagreba o francoskih vrtovih.

△ Politična aferica pred sodiščem. Danes dopoldne bo pred malim kazenskim senatom razprava proti 50-letnemu kleparju Francu Moricu iz Mihovec pri Ptuj, ki je obtožen, da je 14. aprila t. l. v Cirkovcih s silo raznal shod poslanskega kandidata Lovra Petovarja.

△ Nož, vile... Včeraj popoldne je v Jarenskem dolu 45 neki 18-letni hlapec z nožem zabodel 20-letnega viničarja Purgaja v hrbet in mu ranil pljuča. Viničar je zadobil v bodlaj v levo roko. Nevarno poškodovanega so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico. — V Podvelki na Pohorju pa sta se 2. novembra stela 35-letni delavec Jurij Kos in delavec Mihael Kačnik. Ta je napadel z gnojnimi vilami Kosa in ga nekajkrat udaril po hrbtu, Ko pa je z žepnim nožem zabodel Kačnika v levo zapestje in mu prerezal žile. Sodišče ima zdaj besedo.

△ Nočni tatovi. Preteklo noč je neznan dolgorstnež ukradel gostilničarju Mati Miletu iz Milske ulice črno zimsko suknjo in ga oskodoval za 1200 dinarjev. — Isti noč je nekdo vložil v shrambo nadupravitelja Stegnerja v bolnišnici in odnesel več predmetov in skupni vrednosti 250 dinarjev.

△ Grajski kino. Danes v sredo popolnoma nov spored. Kaj, je vprašaj.

△ Kino Union. Danes prekrasen film visoke pesmi »Za vedno tvoja« z Elizabeto Bergner. Sledi popularna in vesela opereta »Ptičar« z Dil Dagover, Wolf Albach-Rettyjem in Mario Andregastovo.

* Pomagajte siromakom. Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju nam sporoča, da je sklenila, da letos ne bo priredila božičnice, ampak bo obdarovala šolske otroke za Miklavža. Obrnili smo se s prošnjo na naše dobrotnike, ki so nam tudi vedno priskočili na pomoč, da nam tudi tokrat darujejo za Miklavža. Odbor je uverjen, da je še mnogo dobrote in usmiljenja v Celju! Odprite srce in roke. Te dni bo nabiralna pola krožila po mestu in okolici za obdaritev šolskih otrok za Miklavža. Letos je težje kot je bilo, revščina je večja kot je bila.

Ptuj

Prva seja novega cestnega odbora v Ptuj bo v ponedeljek 11. t. m. ob 9 v posvetovalnici na magistratu. Ob tej priliki bo zaprisegel nove člane sreski načelnik dr. Vidic.

Smrt najstarejše branjeve v Ptuj. 2. t. m. so pokopali v Ptuj 84 letno Dvoršak Ano. ki

Čitajte in razširjajte

»Glas naroda«!

je bila najstarejša branjevka v Ptuj in je svojo pot do zadnjega sama izvrševala.

Pri izterjavanju dolga jo je pretepel. 64 letna Marčenko Liza, kočarica iz Sedlaškega, je šla terjat svoj majhen dolg v znesku Din 5.— k Mlakarju Florjanu v Zakl pri Podlehniku. To je Florjana tako ujezilo, da je starko neusmiljeno pretepel. Liza je morala leči pri Mlakarjevem sosedu, ki jo je čez nekaj dni, ko se je njeno stanje poslabšalo, pripeljal v bolnišnico.

Sport. V nedeljo 3. t. m. so odigrali na igrišču SK Drave v Ptuj prvenstveno nogometno tekmo med SK Drava iz Ptuja in SK Lendava, ki se je končala (0:3) 1:4 za SK Lendava.

Kino. Tukajšnji zvočni kino bo predvajal v sredo 6. in v četrtek 7. t. m. ob 20 zvočni film »Rumeni pekel«. V glavni vlogi nastopata Clark Gable in Jeanne Harlow. Za dodatek pa bo Merkurjev tehnik.

Davica se je pojavila. V tukajšnjem okolišu se je v zadnjem času pojavila precej močno davica. Vsak dan vozijo bolnike v izolirnico tukaj bolnišnice.

Obrtniški propagandni adresar

Najcenejša in najuspešnejša reklama današnje dobe bo vsekakor obrtniški propagandni adresar, katerega bo izdalo naše obrtništvo dne 1. decembra ob priliki letošnjega Obrtniškega tedna. Adresar bo tiskan v 60.000 izvodih, kar bo nedvomno dosedaj največja naklada te vrste v Sloveniji. Posebnost njegova pa bo še la, da se bo delil popolnoma brezplačno po vseh krajih Slovenije.

Prepričani smo, da je izdaja tega adresarja najuspešnejše sredstvo za propagando domačega blaga, kar je eden glavnih namenov Obrtniškega tedna. Adresar bo vseboval kratke poučne članke iz vseh važnejših obrtnih panog, v njem pa bodo inserirali obrtniki in trgovci, kakor tudi ostala podjetja iz vseh krajev Slovenije, zlasti ona, ki imajo poslovne zveze z obrtništvo.

Opozarjamo vsa podjetja na ta adresar in priporočamo, da inserirajo v njem, zlasti ker bo reklama radi izredno visoke naklade najcenejša in obenem najuspešnejša, ker bo adresar razposlan gratis v vse kraje Slovenije. Upravičeno je torej pričakovanje, da se bodo poslužila te izredne prilike prav vsa podjetja in s tem pripomogla, da bo adresar dosegel popoln uspeh in da bo tako verna slika vsega našega narodnega gospodarstva.

Podjetja, ki želijo kakršnihkoli informacij, naj se obrnejo na Glavni odbor za Obrtniški teden v Ljubljani, Beethovnova ulica 10.

Gornji Logatec

V nedeljo so nas naši fantje in dekleta prav iznenadili z uprizoritvijo igre »Testament«. Že obsežna snov z raznimi zapletljajmi zahteva od igralcev mnogo rutine pa tudi požrtvovalnosti in truda. Vsemu temu so pa bili vrli igralci kos. Posebno so nam ugajali Topolščak Miklavž, br. Urbasa Milana, Marjana s. Godine Julke, Metka s. Gostiše Mice, bebec Tina Mivška Vinka, prav posebno pa Tomaž Osmarne br. Oblaka Janeza. Tujec br. Nagodeta Joska je bil prav posrečen in so, skratka, vsi igralci in igralke bili deležni pohvale občinstva. Zdal se naši pridni igralci pripravljajo za nadaljne nastope. S »Testamentom« smo otvorili letošnjo zimsko sezijo naših sokolskih prireditev.

Sokolstvo

Olimpijske igre 1936 v Berlinu

Naš znani sokolski in sportni delavec br. Hrvoje Macanović je izdal knjigo »Olimpijske igre 1936«. Pisec te knjige je bil letos večkrat v Garmisch-Partenkirchenu in v Berlinu. Obšel je in pregledal vse olimpijske naprave. Vse te svoje vtise je zbral v knjigi »Olimpijske igre 1936« na 150 straneh s 60 slikami in 6 tabelami. Ta knjiga je trajne vrednosti, zelo okusno opremljena ter odlična priročnik plemenitega olimpijskega sporta s popolnim pregledom ogromnega mednarodnega olimpijskega pokreta. Knjiga je potrebna vsakemu Sokolu, vsakemu sportniku ter bo z njo lahko spremljal veličastne tekme najboljših svetovnih mojstrov na IV. zimskih in na XI. poletnih olimpijskih igrah 1936. Cena knjige je zelo nizka in velja pri vnaprejšnjem poslanem denarju Din 30.—, po povzetju Din 40.—. Knjigo prav toplo priporočamo. Naroča se pri Hrvoju Macanoviću, novinarju, Zagreb Meduličeva ul. 18/a.

70letnica smrti prvega staroste Praškega Sokola. Češkoslovaško Sokolstvo bo 15. novembra svečano proslavilo 70letnico smrti ustanovitelja Sokolstva in prvega staroste Praškega Sokola br. Jindricha Fügnerja.

Poljski vsesokolski zlet v Varšavi bo prihodnje leto v mesecu juliju. Poljsko Sokolstvo se marljivo pripravlja za zlet. Pri prostih vajah bo nastopilo okrog 8.000 članov in 4.000 članic.

Radio

Sreda, 6. novembra.

Ljubljana, 12.00: Harmonisti pojo (plošče) 12.45: vremenska napoved, poročila, 13.00: na poved časa, objava sporeda, obvestila, 13.15: naše vojaške godbe igrajo (plošče), 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaj, 18.00: otroški ura: ročna dela iz papirja (g. Z. Omerza), 18.40: Sueški prekop (g. R. Dostal), 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila, 19.30: nacionalna ura, 20.00: v prenos iz ljubljanskega opernega gledališča, v odmoru pojasnila k prenosu, napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

Gospodarstvo

Naš izvoz v Francijo
v luči gospodarskih sankcij

Poglavitno vprašanje vseh držav, ki nameravajo izvajati po sklepu Društva narodov gospodarske sankcije proti Italiji, je v tem, kako nadomestiti gospodarsko izgubo, ki bi nastala s prekinitvijo vsakih izvozov Italiji. Za podonavske države, med katere spada tudi naša država, se navaja dokaj preprosta rešitev: naj bi vso blagovno količino skušale plasirati na trgih zapadne Evrope. Kakor je ta recept enostaven, tako je tudi sila naiven in ga mora priporočati le tisti, ki dejanskih razmer v trgovinskih odnosih zapadno-evropskih držav in Podonavja ne poznajo. O tozadevnih odnosih v lesni trgovini smo že večkrat poročali v našem listu, prav tako smo naglasili, da se zapadno-evropsko tržišče zalagajo z žitom iz čezmorskih držav ter nočejo oziroma jim ne kaže, da bi vsaj konzumirala pšenični presežek srednje Evrope oziroma Podonavja, ki letno ne znaša več nego okoli 150 milijonov meterskih centov. Podobne so razmere tudi v kolikor se tiče drugih vrst blaga, zlasti agrarnih proizvodov.

Med zapadno-evropsko tržišče pa spada tudi Francija, na katero se pri nas glede izvoza le še redki zanašajo. V teh krogih je pred uveljavitvijo gospodarskih sankcij precej obveljalo mnenje in pričakovanje, da bo udarec, ki bi prizadel našo državo, če že ne popolnoma pa vsaj deloma ublažila Francija. Tako pričakovanje je bilo dvomljivo ter ga je treba sprejeti s skrajno rezervno. Na splošno so to mnenje odločno že zavrnili naši gospodarstveniki na svojih konferencah, ki so razpravljale o posledicah gospodarskih sankcij za našo državo. Sama statistika trgovinskih odnosov s Francijo pa nazorno kaže vse dosedanje gibanje našega izvoza v prijateljsko Francijo. Trgovinski odnosi že pred nastopom gospodarske

krize niso bili kaj čvrsti in pomembni za lep razvoj našega gospodarstva. Po krizi pa se je to, že itak šibko stanje, še znatno poslabšalo. Naš uvoz v Francijo v poslednjih letih stalno pada ter je zvezan z vedno večjimi ovirami. V letu 1929. je znašala vrednost našega izvoza v Francijo 316 milijonov dinarjev, v letu 1934. je izvoz rapidno upadel na 51.436.000 dinarjev. Na drugi strani pa francoski uvoz v našo državo ni doživel tako nezasiščenega padca. Francoski uvoz k nam, ki je znašal v letu 1929. 301 milijon dinarjev, je bil leta 1934. še vedno 177.693.000 dinarjev. Od leta 1931., ko je Francija uvedla sistem kontingentiranja, je naša trgovinska bilanca s Francijo stalno pasivna. Ta pasivnost celo z vsakim letom narasča, v letu 1931. je znašala 17.898.000 Din, leta 1934. pa že 126.257.000 Din. V splošnem nazadovanju našega izvoza je bil zlasti prizadet naš lesni izvoz, ki se je prej še nekako plasiral vsaj v severno-afrških kolonijah (Alžir, Tunis in Maroko). Glede lesnega uvoza je pričela Francija favorizirati zlasti Avstrijo, ki ji je s preferenčnim sporazumom dovolila večje kontingente nego ostalim državam. Prav tako pa je poslednji čas nazadovol tudi naš izvoz koruze v Francijo; ker namreč Francija kupuje indokineško koruzo, ki je pri uvozu v Francijo prosta vsake carine in taks. Podobne ovire zadevajo tudi vse druge vrste izvoznega blaga. In le malo verjetno je, da bi se to stanje kaj izboljšalo. Spričo vsega navedenega je pač težko verjeti, da bi gospodarski udarec sankcij mogel najti svoje nadomestilo v izvozu v Francijo. Na takem prepričanju graditi nadeje našega gospodarstva ni le enostavno kot smo uvodoma dejali, temveč sila naivno in brezizgledno.

Kupčija z moštom in vinom

Ptuj, 5. novembra.

Lepo vreme, ki je nastopilo že prve dni pretečenega tedna je omogočilo trgatve tudi onim vinogradnikom, ki jih je oviral zadnji dež, tako da je to delo sedaj povsod dovršeno.

Kupčija z vinskim moštom in vinom se tudi sedaj še ni oživela. Vinski trgovci v Ptujso so zaenkrat ustavili skoro vsak nakup, ker so zaenkrat za prvo silo dovoljno založeni. Tudi drugi kraji ne izkazujejo kakšnega večjega prometa. Manjše partije mešanih vrst so nakupili gostilničarji iz raznih krajev Dravske banovine naravnost pri vinogradnikih ter jih odpremiš s tovornimi avtomobili na svoj dom. V splošnem je opazovati ta način nakupa vina po gostilničarjih že par let v tukajšnjem okraju in se ga more le pozdraviti, ker tako pridejo vina naravnost od proizvajalca in brez posredovalcev v roke gostilničarjem. Obžalovati je le to, da je na ta način nakupljena količina vina napram množinam mošta in vina, ki so naprodaj, le bolj malenkostna in se pri celotnem kvantumu le malo pozna. Da se ni vinska trgovina zadnje dni bolj razvila pa je pripisati tudi okolnosti, ker je del moštov še vrel in je bil po večini še v takem štadiju, iz katerega se ni dalo sklepati na bodočo kakovost vina. Sedaj je večina že povrela in mnogi so se že pričeli čistiti ter pokazujejo počasi njih bodoči značaj. Zato pa tudi vinogradniki upravičeno pričakujejo, da se bodo v najbližnjem času dvignila povpraševanja in se tudi razvila kupčija z novim vinom.

Vključ slabem prometu z vinskim moštom napram onemu za časa glavne trgatve, pa so ostale cene še vedno skoraj neizpremenjene. Najšibkejša roba se prodaja od Din 2.— naprej, boljša od Din 2.50, srednja od Din 2.75, dobra, mešanih vrst od Din 3.— do 3.25 do 3.50 in 3.75, kvalitetna pa od 4 do 5 Din, kake specialitete pa od 6 do 7 Din in tudi več.

Gospodarske vesti

Trgovinska pogodba med Nemčijo in Poljsko. Včeraj je bila podpisana poljsko-nemška trgovinska pogodba, s katero se celokupni promet blaga med obeh državama urejuje na osnovi največjih olajšav in ki predvideva povečanje izmenjave blaga glede na gospodarske in politične potrebe obeh držav. Plačila se bodo obračunavala v svrhu kontrole pa bosta obe vladi imenovali posebna odbora, ki bosta stalno med seboj v zvezi, da bi se tako takoj odstranile težave, ki bi se pojavile pri praktičnem izvažanju pogodb. Pogodba stopi začasno v veljavo že 20. novembra. Ratificirana pa bo očitno šele pozneje.

Oddaja del za zgradbo kopalnice v Mojstrani se bo vršila potom ofertne licitacije dne 18. novembra pri inženjerskem referentu Komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri isti komandi.)

Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 28. novembra, 29. novembra in 30. novembra t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Za izvoznike perutnine v Nemčijo. Po naročilu urada za nadzorstvo nad izvozom živine in živalskih izdelkov dovoljuje avstrijski omejni veterinar, prevoz pošiljatev žive perutnine v Nemčijo čez Avstrijo samo pod pogojem, da je tovrstnemu listu priložena tudi izjava bavarskega notranjega ministrstva ali državne vlade, da bo Nemčija pošiljatev prevzela tudi v okuženem stanju.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. novembra ponudbe glede dobave pisarniškega materiala; do 15. novembra glede dobave elektromateriala; do 20. novembra pa glede dobave strojne opreme za železniški pritis. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) Dne 11. novembra se bo vršila pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede

dobave 51.000 kg masti, 700 kg kave in 130 kg čaja. — Dne 12. novembra se bo vršila pri 2. pontonskem polku v Ptujso licitacija glede dobave živil (fižol, ješprenček, testenine, riž, mast, olje itd.). — Dne 14. novembra se bo vršila pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu ustnena licitacija glede dobave 10 tisoč kilogramov kave in 1000 kg čaja. — (Predmetni oglasi so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Za izvoznike blaga iz Madjarske. Finančni minister je pod št. 8421/VIII z dne 4. novembra 1935 izdal sklep, da se ima plačilo obveznic za uvoz blaga iz Madjarske izvršiti pri jugoslovanskih dolžnikih-uvoznikih izključno s položljivimi dinarjem na začasno vezani račun madjarskih upnikov pri domačih pooblaščenih zavodih ob poprejšnji utemeljitvi v zmislu čl. 3. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami. Razpolaganje z začasno vezanimi terjatvami, madjarskih blagovnih upnikov, ki se že nahajajo pri pooblaščenih zavodih in ki se bodo v bodoče izplačevale, se lahko vrši s privatnim kliringom samo na osnovi poprejšnjega pooblastila Narodne banke. Vsaka kršitev te odredbe je kazniv po zakonu o kazenskih sankcijah z dne 8. oktobra 1931.

Oprostitev taks pri prodaji sadja in grozdja. Združenje vinogradnikov in sadjarjev savske banovine je imelo konferenco v Zagrebu, na kateri so sprejeli resolucijo glede oprostitve pridelovalcev od taks in dajatev pri prodaji sadja in grozdja in glede drugih olajšav, ki naj pospešijo vinogradništvo in sadjarstvo. Resolucijo so poslali kraljevski vladi.

Borzna poročila

DEVIZE

LJUBLJANA, 5. novem. Amsterdam 2978'86 do 2988'46, Berlin 1756'08—1769'95, Bruselj 739'18—744'24, Curih 1424'22—1431'29, London 215'13—217'19, Newyork 4343'34—4380'25, Pariz 288'53—289'97, Praga 181'05—182'16, Trst 354'39—357'47.

CURIH, 5. novembra. Beograd 7, Pariz 20'26, London 15'1425, Newyork 307'50, Bruselj 51'9250, Milan 24'95, Madrid 41'9750, Amsterdam 208'80, Berlin 123'65, Dunaj 56'60, Stockholm 78'05, Oslo 76'05, Kopenhagen 67'60, Praga 12'72, Varšava 57'85, Atene 2'90, Carigrad 2'45, Bukarešta 2'50, Helsingfors 6'67, Buenos-Aires 0'8350.

VREDNOSTNI PAPIRI

ZAGREB, 5. novembra. 7% inv. pos. 75-50 bl, Vojna Skoda 351—353'50—351, 7% Bler 68—69, 8% Bler 79 bl, 6% begl. obv. 61-50 bl, Narodna banka 5900 bl, Agrarna priv. banka 225—227 do 225, Dunaj-Zagreb 851—861—856, Dunaj-Beograd 857—847, Gričija-Zagreb 28'40—29'10 do 28'75, Gričija-Beograd 28'50 povpr., Priv. klir. London-Zagreb 241'40—243—242'20, London-Beograd 242'30—240'70, Madrid-Zagreb 589 do 599—594, Madrid-Beograd 585 povpr., Šefer. Osijek 130 bl, 7% stab. pos. v Parizu 76—78.

BLAGOVNO TRZIŠČE

NOVI SAD, 5. novembra. Pšenica in oves neizpremenjeno. — Rž ne notira. — Ječmen neizpremenjen. — Koruza: bačka, sremska in banska 98—101. — Moka in fižol neizpremenjeno. — Otrobi: bački in sremski jute vreče 84 do 87'50, banaški jute vreče 84—87'50, bački ladja jute vreče 86—88. — Tendence mirna, promet srednji.

SOMBOR, 5. novembra. Pšenica: bačka okol. Sombor 159—161; bačka in gornja banaška 160 do 162; sremska in slavonska 162—164; južna banaška 158—160; bačka in banaška potiska in bačka ladja Dunav in Bezej 168—170; bačka ladja Kanal 160—162. — Koruza, otrobi in fižol neizpremenjeno. — Oves: bački, sremski in slavonski 130—135. — Rž ne notira. — Ječmen neizpremenjen. — Moka: bačka 0g in 0gg 240 do 260, št. 2 220—240, št. 5 200—220, št. 6 180 do 200, št. 7 160—170, št. 8 110—120. — Tendence neizpremenjena. — Promet 53 vagonov.

Wernerjev »Medvedji ples«

v mariborskem gledališču

»Medvedji ples« je od kraja hudo burkasta, na koncu kar preveč ganljiva zgodba o čudaskem knjigotrcu, ki preživi šele s petimi križi na hrbtu svoja »leta nerodnost«, požene v tej drugi mladosti vse svoje premoženje z lahkoživno barsko plesalko in se kolebajoč med samomorom in blaznostjo, radi cenj. občinstva in morale spokori v tihega človekoljuba. Skečevsko burkaste so osebe te komedije, skečevsko slučajan je naslov komedije, burkasto slučajan je tudi oni valjar za rezance, moderna inačica faustovih velikonočnih zvonov kali, ki reši junaka gotove smrti. Ta valjar za rezance je nemara še od vsega najbolj pristen, nekak simbol uprizorjene dramske banalnosti.

Tudi izvirnosti ni mogoče očitati avtorju, ako se domislamo pod. tragedij in boljših peres, ki se jim ni vlivalo črnilo samo in zgolj iz skrbi za lantijeme, marveč tudi iz stvariteljskega nagona, postaviti svoji dobri umetniški zrelosti, vpodobiti človeška karikatura v nje največji golot in zablodi. Takšen je Mannov prof. Nesnaga, takšen v neki meri tudi Feldmanov Prof. Žič. To pa, kar se nam je nudilo z »Medvedjim plesom«, je izdelek po poslovnem navdihu, igra-endonevica, ki se je loti takoj plesen, čim se odmakne aktualnost časa, iz katerega, za katerega je bila napisana. Čemu tedaj uprizorjanje takih del iz češke dramatike? Z večjo pravico bi uprava izkopala blagopokojnega Kajetana Tyla in Václava Klieperko, ki sta vsaj pisala iz rodoljubnega navdih, in ne samo iz konjunktura. Našemu občinstvu se iz tujih literatur noče malovrednih del, ki so doma že davno utonile v pozabiljenje, marveč novih pogledov na življenje in svet, v katerih naj sije zdrav smeh in pogumna borba današnjega človeka v reševanju njegovega pravnega dostojanstva.

Delo je zrežiral g. Jožko Kovič, gotovo v najboljši veri, da ustreže občinstvu in pomore blaginji. Globoko tragično je skušal igrati junaka Jermana g. Pavle Kovič in v kolikor se njegovi igri ni upiralo samo besedilo, je bil dovolj prepričevalen. Manj enoten je bil hišnih Novak g. D. Gorinska. Izvestna je bila barska plesalka v zasedbi g. Savinove. Odlična v maski in kretnjah je bil g. Edo Grom kot povojni dobičkar. Pristna v opravi in igri je bila gđ. Starčeva kot pismonoševa žena. V pretirano igro je zašel g. Maks Furijan kot Jimmy. Omeniti je še: Elviro Kraljevo, Milevo Zakrajškovo, Elzo Barbičevno, Milana Kosira in Rado Nakrsta.

Baletno-koncertni večer v operi

V ponedeljek 4. nov. je bil v operi baletno-koncertni večer, ki je bil prav dobro obiskan; večino publike je tvorila seveda ruska emigracija, ki je toplo pozdravljala pesem v svojem jeziku in umetniške kreacije svojih rojakov.

Program plesnega para je bil pester in okusno izbran; bolj klasičnega kot modernega znanja. Prve točke so imele galantno noto, eleganco in gracija sta prišli do izraza zlasti v »Harlekinadi«, ognjevitost in temperament v »Španskih plesih« in »Mazurki«.

Prima-balerina Nina Kirsanova, ki se je zdelo, da je ta večer v svojem elementu, je posebno kot španjolka v solo-plesu uga-

Hranilne knjižice

prodajte ali kupite najbolje
potom moje pisarne.
Solidno poslovanje!
Priložite znamko!
Rudolf Zorč, Ljubljana,
Gledališka ul. 12
Telefon 38-10

Preselili

smo se v lepše prostore na

Kongresni trg 4

v bivše prostore Obrtne banke v Gerberjevi hiši

Sport Kolb & Predalič, Ljubljana

Ne bodite v skrbeh

glede prodaj in nakupov

„ stanovanj

„ služb

„ posredovanj kapitala

„ posojil

„ raznih informacij

ker Vam vedno učinkoviti

MALI OGLASI

„GLASA NARODA“

ki je najcenejši in zato

najbolj čitan dnevnik

vse preskrbe

jala. Pokazala je vse svoje vrline: gibkost, charme, ritmiko in mimiko. Publika jo je opetovano klicala na oder.

Njen vredni partner je bil Anatol Zukovski; tvoril je z njo skladno, izobraženo dvojico; nekajkrat je imel priliko, da tudi sam prinese svojo umetnost, odlikujočo se po izredni elastičnosti.

Vmes, med izvajanjem plesnega para, se je prepletala polna pesem Borisa Popova. Bili so to kakor odmevi s širne ruske zemlje. Gospod Popov je pel zanosno in čustveno, pa naj je bilo to v ruščini ali španščini. Žel je mnogo aplavza, več točk je moral ponavljati. Bil je to lep, prisrčen večer. D. E.

= Sport =

Table-tenis

V nedeljo zvečer so bile odigrane finalne igre za prvenstvo Dravske banovine v singlu gospodov in juniorjev ter v dublu.

Naslov prvaka Dravske banovine v singlu gospodov si je priboril Marinko Maks (Hermes), ki je v finalu gladko odpravil vse tri nasprotnike s 3:0. Drugo mesto je zasedel Žiža (Ilirija), tretje mesto je pripadlo Kosmini (Hermes), ki si je v najtežji skupini prepričevalno priboril vstop v finale in tu s 3:0 premagal Gerziniča (Ilirija), ki je tako ostal na četrtem mestu.

V borbi za juniorsko prvenstvo je Kosmina podlegel Lazarju (I.) s 3:2; Grbec (H.) pa Senekoviču (Maribor) s 3:1. Končno sta se pomerila finalista Senekovič in Lazar. Borbo je Senekovič odločil v svojo korist v skrajnem naporu vseh svojih sil in zmagal s 3:2, potem ko je Lazar vodil že z 2:0.

V dublu gospodov sta zmagala Žiža—Nagy, ki sta z veliko muko premagala izmučeni par Kosmina—Lazar s tesnim rezultatom 3:2.

Za to prvenstvo je Hermes poslal v boj izredno številno ekipo, ki je kvalitativno in številčno naravnost pregazila vse nasprotnike. Tako si je Hermes po štirih letih obstoja svoje table-tenis sekcije prvič priboril prvenstvo moštov. Pa tudi posamezniki so se odrezali nad vse častno ter odnesli prvenstvo v singlu gospodov in mixed dublu ter celo vrsto drugih in tretjih mest.

Dobova

Poročila se je v ponedeljek 28. oktobra v Zagrebu gđ. Rozika Kovačičeva, hčerka tukajšnjega župana in predsednika občine, z g. Parazajnom. Vneti javni delavki želimo v zakonu obilo blagoslovov!

Spominu mrtvih so se poklonila na tukajšnjem pokopališču na praznik Vseh svetih družtev: Rdeči križ, Bojevnik, gasilci in pevski zbor Sokola, ki je odpel žalostinke: »Vigred se povrne«, »Blagor mu«, »Usliši nas«, »Lahko noč« in po govoru predsednika R. K. g. C. Prestorja, ki se je spomnil vojnih žrtev, je zbor odpel »Oj Doberdob«. Ob svitu gasilskih bakel in tisočev svečnih plamenčkov so trume živih zapuščale kraljestvo miru...

Konec poti. Vojno dramo v 3 dejanjih uprizori pripravljalni odbor za postavitev spomenika v vojni padlim dobovske občine v soboto 9. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 10. t. m. ob 16. uri v dvorani g. Kramerja.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

SIVALNI STROJ (Singer), dobro ohranjen poceni proda Anica Janhar, Zeje pri Medvodah.

SOSTANOVALCA v lepo, snažno sobo v centru mesta, z ali brez zajtrka, iščem. Naslov v upravi lista.

500 DINARJEV NAGRADE dam onemu, ki mi preskrbi kakršnokoli stalno službo. Star sem 17 let, močan, priden in pošten. Cenj. ponudbe na upravo »Glasa naroda« pod »Nujno«.

Svetli premog

5600 kalorij: 1 tona kovec 385 Din, 50 kg v vrečah 22 Din; bukova drva, žagana 85 Din kub. meter, cepljena 95 Din, bukovo oglje 0'75 Din kg dostavljeno na dom nudi
A. PUTRICH
Dolenjska cesta št. 6

INSERIRATI

v dnevniku

»GLAS NARODA«

Grški vojaški letalci v paradnem maršu mimo generala Kondilisa. Na čepicah imajo že kraljevsko kokardo

V objemu prostovoljno v smrt

Strašen samomor dveh mladih zaljubljenec s stolpa zagrebške katedrale

Zagreb, 5. novembra.

V ponedeljek okoli poldne sta skočila z desnega stolpa zagrebške katedrale v samomornem namenu stavec tiskarne »Narodne Tribuna« iz Sibenika Blaž Srečko Filipi in njegova zaročenka Nedjeljka Kitarović, doma iz Sibenika. Na drugi galeriji stolpa 70 m od tal sta obšla skočila nizdol in priletela z glavo na tla ter obležala mrtva.

Strašen prizor pred katedralo

Očividci so pripovedovali, da sta strmoglavila s stolpa z nogami naprej, ko sta se pa zaplela v žice električnega voda, ju je preobrnilo, da sta treščila z glavo na tla. Množici, ki se je zbrala okoli trupel obeh samomorilcev pred katedralo, se je nudil strašen prizor. Nesrečnice sta ležala zapletena v telefonsko-električne žice na zemlji. Prihiteji so redarji, ki so morali delati red in odrihati množico, dokler ni prišla zdravniška policijska komisija. Kuharski pomočnik Simo Bastić, ki je prodajal jabolka na Kaptolu, je pripovedoval, da je opazil neko žensko na stolpu katedrale, ko je okoli poldneva pogledal na uro. Takoj za njo je stopil moški, ki je odložil svoj plašč in takoj nato sebe in žensko ogrnil. Nekaj trenutkov nato sta se oba objela pognala čez ograjo v globino. — Bastiću je zastala sapa, ko je videl, da sta neznanca z veliko hitrostjo padala navzdol. Ta strašen prizor je opazovalo še več drugih mladočutih Zagrebčanov, ki so tedaj slučajno pogledali na stolpno uro.

Vesela s smehom v smrt

Anka Blašković, ki opravlja službo pri dvigalu, ki pelje v stolp do prve galerije, je izjavila, da sta vstopila ob tričetrt na 12 v dvigalo neki mladenič, ki mu je bilo okoli 26 let, in približno ravno toliko stara mladenka. Oba sta bila zelo dobre volje. Pogovarjala sta se prijazno in se šalila. Ko sta izstopila, sta plačala 4 Din za vožnjo. Anka ju je še opazovala, ker je mlad vesel zaljubljeni par vzbudil njeno pozornost. Mladenec je na prvi galeriji vprašal

nekega drugega obiskovalca, kako se pride na drugo galerijo. Med tem se je Anka Blašković z dvigalom dvignila v prizemlje.

Pri priči mrtva

Policijski zdravnik je ugotovil, da sta Filipi in Kitarovićeva obležala pri priči mrtva. Obe ma je počila lobanja. Ko so preiskali njegove žepe, so našli legitimacijo na ime Blaž Srečko Filipi, stavec, star 25 let, v službi pri »Narodni Tribuni« v Sibeniku. Dekle pa je imelo legitimacijo na ime Nedjeljka Kitarović, modistka, rojena v Sibeniku, hči Špire Kitarovića, služe na carinarnici v Sibeniku. Rojena je bila leta 1909 in ji je torej bilo 26 let.

14 poslovnih pisem

Razen legitimacij so našli še 14 poslovnih pisem, ki so bila naslovljena na družine obeh nesrečnikov ter na njune prijatelje. Eno izmed pisem pa je bilo naslovljeno na policijo. V tem sta samomorilca napisala, da sta se dogovorila za skupno smrt ter da nima smisla, da bi podrobno objasnjevala, zakaj jima ni več do življenja. V pismu sta tudi navedla, da so njune fotografije v ateljeju Tonka v Ilici 8. Znana zagrebška fotografinja Tonka je izjavila, da je nesrečnice fotografirala v nedeljo njena sestra ga. Mici. Ta je pripovedovala, da je prišel Filipi z zaročenko dopoldne v atelje. Pustila sta se slikati v treh pozah in naročila šest slik za 120 dinarjev. Rekla sta tudi, da morajo biti slike dogotovljene takoj in naj jih odpošljejo Špiri Kitaroviću v Sibenik. Ga. Mici je bila prepričana, da sta mlad zakonski par. Filipi je bil elegantno oblečen in zelo dobro razpoložen. Fotografiji je priporočal, naj posebno dobro izdela sliko, na kateri se oba ljubeznivo gledata. Filipi in Nedjeljka sta prispela v nedeljo zjutraj iz Sibenika v Zagreb. Nastanila sta se pri neki zasebni stranki. Zvečer sta še napisala vsa oprostila pisma, zjutraj sta pa odšla in se nista več vrnila...

Zagonetni vzroki samomora

Oče Nedjeljke Kitarović je v Sibeniku izjavil, da je Filipi z njegovo hčerko odpotoval v Za-

greb, češ, da ji bo našel tam primerno mesto v nekem modnem salonu. Vest o samomoru za je močno pretresla. Vedel je sicer, da se imata Filipi in Nedjeljka rada, vendar si ne more misliti, kaj ju je gnalo v smrt.

Nedjeljkine prijateljice so pa izjavile, da je bila Nedjeljka zadnje čase molčeva in povsem spremenjena. Niti na delo ni hodila, kakor običajno. Filipija je spoznala pred mesecem in pravzaprav nista bila zaročena. Filipijev delo-

dajalec je izjavil, da je bil Filipi pri njem v službi že 10 let. Bil je dober delavec in po značaju miren in vnešen človek. Tovarišem je v soboto popoldne rekel, da se bo odpeljal v Split, v resnici se je odpeljal z Nedjeljko v Zagreb.

Vse to priča o še nepojasnjenih razlogih za strašen dvojni samomor Filipija in Kitarovićeve s stolpa zagrebške katedrale.

Nervoznost evropskega človeka - usodna pot Evrope

Slavni ameriški zdravnik g. Wickerham se že polnih pet let bavi z raziskovanjem nervoznosti evropskega človeka. Možakar sam je velik učenjak in profesor na univerzi. Pri tem poslu so mu kajpada pomagali tudi njegovi kolegi s filozofske fakultete, psihoanalitiki, tako da imamo v resnici delo, ki zajamči točnost njegovih ugotovitev.

Zanimivo je, kaj vse je ugotovil profesor Wickerham. Predvsem, evropski človek živi v izredno naglem tempu. Skrbne mamice že pri vzgoji dojenčka mislijo, da imajo opravka z odraslim človekom. Malemu dojenčku je vse prepovedano. Prsta ne sme vtikati v usta in brcati z rokami ter nogami mu je strogo prepovedano. Ko preživi 16 mesecev svoje mladosti je tudi konec njegove svobode opravljanja najnujnejših človeških potreb. Vse se mora gibati v nekem dovršenem redu in ta red se potencira z zgodnjo detinsko dobo tja do najvišje starosti človeškega življenja.

Tako ima današnja Evropa 20letne deklice in mladeniče, ki so v primeri s prejšnjimi desetletji že polni moške in zrele dame. V Evropi se ta perijoda drži po 20. letu do 50. leta pri moškem spolu in do 42. leta pri ženskem spolu. Od te dobe dalje pričinja pri obeh spolih čudna dekadencia. Med tem, ko so bili prejšnji moške in prejšnje dame v tej dobi za življenje najbolj zreli, postaja povprečen Evropejec čudaški, nervozen, siten in za okolico nezaželen.

Pri analizi moškega in ženskega spola v tej dobi, je profesor Wickerham oddelil oba spola v poročene in neporočene. Njegova analiza je za poročene ljudi znatno ugodnejša, naravnost porazna pa je za samce in device. Tako je n. pr. ugotovil, da posamezni živčni defekti naraščajo pri neporočeni ženski v razmerju z njeno starostjo in kvadratičnem razmerju od 42. leta dalje, pri moškem spolu celo v kubičnem razmerju od 50. leta dalje.

Zaključki njegovih raziskovanj pravijo celo, da so vseh nesreč, vseh tragedij, predvsem pa ostarelosti krivi samci in device, ker v svoji nebrzdani samovolji in razdrapanem živčnem sistemu ogražajo sebe, svoje in vso okolico, ki jo napolnjujejo.

Se bolj interesantni so zaključki profesorja Wickerhama glede odnosev samskega stanu do političnih pretresljajev v posameznih državah. Tako pravi profesor Wickerham, da naraščajo nemiri, izgredi, revolucije in slično, predvsem v državah, kjer vodijo politiko samci in samice, ki so po sili razmer primorani živeti vzdržno.

Vendar naglašja profesor Wickerham, da se opaža v zadnjih letih neko zboljšanje, posebno v Srednji Evropi, kjer so politične prilike samce in samice potisnile v stran.

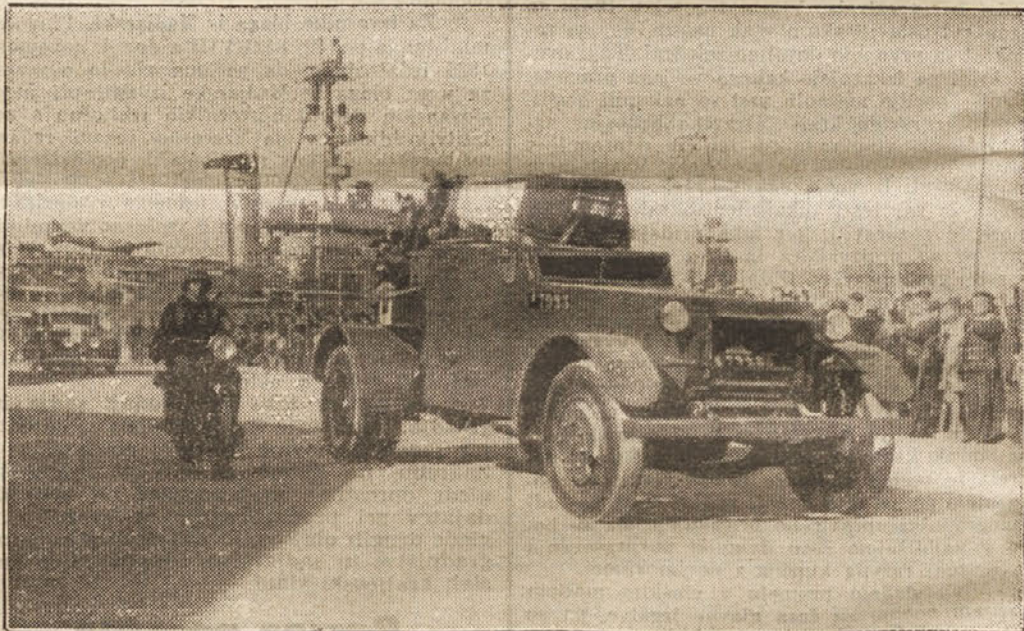
Zanimivosti z vseh strani

Carlos Mongot, posebni dopisnik nekega španskega lista v Addis-Abebi je iznenada umrl za malarijo. To je že druga žrtev svojega poklica med poročevalci tujih listov, ki so prišli v Abesinijo zaradi italijansko-abesinske vojne.

Dva nemška učenjaka, Holl in Urban, sta dognala, kje se v možganih nahaja regulacijsko živčno središče za krvni pritisk.

Edisonova vdova ga. Nina Miller Edison se bo poročila z Edvardom Hughesom, industrijcem. Njej je 70 let, ženinu pa 73 let. Prijatelja sta že iz mladosti.

V Gdanskju se je v eni izmed najživahnih ulic blizu postaje sporeklo pet Italijanov. V prepiru so potegnili revolverje in začeli streljati. Dva Italijana sta nevarno ranjena. Na vožnji v bolnišnico je eden od njih podlegel. Ostale tri so aretirali.

Slika kaže oklopni avtomobil s krsto francoskega maršala Lyauteya v maroškem pristanišču Casablanca

26

Medtem ko so v Moskvi preklinjali nezanesljive častnike in jih hiteli v vsej tišini obsojati na smrt, so se v Berlinu veselili najnovejših boljševiških generalstabsnih načrtov. Preden pa so se ti slednji utegnili popolnoma predati zavesti, da obvladajo položaj, so že morali slišati, da je tudi Moskva prav tako do zadnje podrobnosti obveščena o vseh najtajnejših ukrepih nemške oborožene sile kakor Berlin o ruski. Podobno se je godilo drugod in niti londonski »Intelligence Service«, niti znamenita »Scotland Yard« ni bila več varna pred izdajo. Nobena zaščitna mera ni zadostovala in naj je bil kak ukrep sklenjen še v taki tišini, so ga kje daleč na kontinentu poznali že prej, preden je bil v Londonu oblikovno do kraja sestavljen.

Spričo takega početja zbesnelega demona se je ves svet mahoma znašel v boleštni trzavici in bojazen in medsebojno nezaupanje je naraščalo od ure do ure. Vlade vseh držav so si belile glave, kako priti temu pojavu v okom. Spremembe na zaupnih diplomatskih mestih so bile na dnevnem redu in konzularni zastopniki poedinih držav so se selili križem, kakor preganjane lastovice. Edini človek, ki je vzlic vsem neprilikam ohranil mirno kri, je bil gospod Cowell, ki ni odnehal, dokler ni izvedel Jensovega naslova in se je neutegoma podal za njim na pot. Inženjer Po-

dumjin se je bil tisti čas pravkar pripeljal v Pariz in se je nemalo začudil, ko je nekaj ur po njegovem prihodu že stal gospod Cowell pred njim.

— Imenitno ste jo zaigrali gospod inženjer in moje trdno prepričanje je, da nikakor ne smete ostati na pol poti.

Jens ob prvem iznenadenju niti ni vedel, kaj bi odgovoril. Bilo mu je mučno, ko je videl, kako ta žilavi človek sili vanj in preži na njegove korake, vendar se mu je zdelo bolj primerno, da ostane vlučen z njim in se ga kolikor mogoče na lep način iznebi.

— Mislim, je dejal Jens, da živi ves svet v psihozi. Nameraval sem že spregovoriti javno o tem, kakor pa vidim, ni čas še dozorel za to. Svet je v razdrapanosti in utrujenosti potreboval senzacije ali idola, ki bi ga molil in trepetal pred njim. Ker ni nihče našel nič drugega, so se v lakoti polastili mojega eksperimenta in si ustvarili demon, kakršnega so pač bili potrebni. Jaz sam, gospod Cowell, seveda ne verjamem vanj, ker —

— Razumem, razumem, gospod inženjer. Vi sploh niste človek vere, je sarkastično vpadel v besedo Cowell, ampak človek dejanj. Prav zato me tako zanima usoda vašega dela in si ne morem kaj, da ji ne bi sledil, pa če mi tudi greste na kraj snveta. Veste, gospod inženjer, jaz gledam te stvari brez novinarskih naočnikov in tudi brez predsodkov, pred kakršnimi trepetajo politiki in diplomatje. Demon obstoja, to je jasno in to veste vi prav tako dobro kakor jaz, bržkone pa celo bolj. Ne gre mi pa seveda za to, da bi učeno razpravljala ali je demon resničnost ali samo plod sugestije, ampak za to, da doženeva, kako ga je

mogoče ukrotiti in si ga usužniti, da bi postal to, kar ste vi hoteli napraviti iz njega. Popolnoma razumem in ni treba mi posebej zatrjevati, gospod inženjer, da so bili vaši smotri ob vsakem znanstvenem delu plemeniti in da vas je spravil končni rezultat nekoliko iz ravnotežja. To je razumljivo in vam pač nihče ne zameri. Neodpustljivo pa bi bilo, ako bi zdaj prekrižali roke in fatalistično strmeli v početje, ne da bi ga skušali sebi in človeštvu v prid utesniti v take mere, ki bi jih določili sami.

Jens Podumjin je poslušal Cowellovo govorjenje, kakor oddaljeno bučanje gozda. Odpor v njem je polagoma mineval in z nekim občutkom trudnosti je začel priznavati in pripovedovati nekatere podrobnosti iz beganja za demonom.

— Saj to je tisto, je menil Cowell, to bitje ni vezano na prostor in kakor vse kaže, niti ne na čas. To pa sta dva problema, ki jih bo na vsak način treba rešiti že iz razlogov zdrave samoobrambe, kajti po vsem tem, kar se dogaja, nimate doslej nobenega jamstva, da se ne bi divjanje tega zagonetnega bitja končno usmerilo proti vam samim in bi vas utegnili produkt lastnega duha upropastiti.

Jens je mirno priznal, da je že sam razmišljal o tem in da je pravzaprav to tista poglavitna vzmet, ki ga je pognala po svetu. Nikakor se ne more sprijazniti z mislijo, da bi nekaj, kar je plod njegovega razuma, tako popolnoma ušlo iz območja njegove volje. Treba bi bilo začeti z delom čisto znova in skušati doseči konstrukcijo, ki bi bila po svojem učinku prav tako časovno in prostorno neomejena, kakor je demon sam. Sele z dosego take konstrukcije bi se približali misli, da si bitje zopet lahko podre-